

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

RYPIN-**CRY**.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

RYPIN

Fotopułapka
na „śmieciarzy”

str. 2 - Aktualności

GMINA RYPIN

Co ze spalnią
odpadów?

str. 3 - Aktualności

POWIAT

Umowy na projekty
podpisane

str. 4 - Aktualności

CZWARTEK
20 MARCA 2025

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 6/2025 (490)

CRY

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Będzie McDonald's w mieście

RYPIN ▶ Nie ma chyba bardziej znanej na świecie sieci restauracji od McDonald'sa. W Polsce jest obecna od ponad 30 lat. Pod koniec czerwca zostanie otwarty lokal tej firmy również w Rypinie

Początki McDonald'sa sięgają 1948 roku, gdy bracia Richard i Maurice McDonald uruchomili w San Bernardino w Kalifornii przydrożną restaurację sprzedającą hamburgery, frytki i mleczne koktajle. W Polsce pierwszy McDonald's otwarto 7 czerwca 1992 roku w przeszklonej przybudówce domu towarowego Sezam u zbiegu Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej w Warszawie. Tego dnia pod drzwiami ustawiała się bardzo długa kolejka spragnionych spróbowania znanych

dotąd z amerykańskich filmów hamburgerów czy cheeseburgerów. Przecież minęły zaledwie trzy lata od zmiany ustroju i wszystko, co pochodziło zza żelaznej kurtyny, było przyjmowane z entuzjazmem.

W ciągu kilkunastu godzin nową restaurację odwiedziło ponad 45 tys. osób. Ilu mieszkańców Rypina pojawi się, gdy McDonald's otworzy swoje podwoje przy ul. Mławskiej? Spore zainteresowanie jest gwarantowane.

W czwartek 6 marca burmistrz Paweł Grzybowski wraz z przedstawicielami McDonald's Polska oraz Andrzejem Trojakowskim i jego córką Magdaleną Szczepańską, właścicielami Zakładu Produktów Naftowych, na którym byłym gruncie powstanie inwestycja, wbili oficjalnie łopaty pod budowę restauracji. Prace mają zostać zakończone w ostatnich dniach czerwca, gdy Rypin będzie hucznie świętował swój jubileusz.

– Serdecznie dziękuję McDonald's Polska za przyjęcie zaproszenia do inwestowania w Rypinie, a także właścicielom Zakładu Produktów Naftowych, którzy pozytywnie odpowiedzieli na tę inwestycję. Podziękowania kieruję również do moich współpracowników z Urzędu Miasta Rypin, spółek komunalnych, władz powiatu i pracowników Starostwa Powiatowego w Rypinie za sprawne przeprowadzenie wszelkich procedur oraz wydanie niezbędnych pozwoleń na budowę – mówi burmistrz Paweł Grzybowski.

dokończenie na str. 3

Gmina Rypin

Broń ukrył w... majtkach

Zwykła kontrola, jaką przeprowadzają regularnie funkcjonariusze drogówki, zaowocowała znalezieniem broni palnej i amunicji, którą przewoził 36-letni mieszkaniec Rypina.

W piątek 14 marca policjanci z wydziału ruchu drogowego rypińskiej komendy zatrzymali w Borzyminie w gminie Rypin do kontroli forda, którym podróżowało trzech mężczyzn. Z uwagi na to, że byli oni znani policjantom ze swojej przestępczej działalności, na miejsce dojechali też kryminalni. Funkcjonariusze dokładnie przeszukali samochód oraz mężczyzn.

– Jak się okazało, policyjne przeczucie ich nie myliło. Przy jednym z mężczyzn ujawnili schowaną w bieliźnie broń palną oraz 8 sztuk ostrej amunicji. Wszyscy zostali przewiezieni do

jednostki policji – opisuje zdarzenie asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Następnego dnia, w sobotę 15 marca właściciel zbrojnego ryszunka został doprowadzony do Prokuratury Rejonowej w Rypinie na przesłuchanie. Tam usłyszał zarzut posiadania broni palnej i amunicji bez wymaganego zezwolenia, co zagrożone jest karą do 8 lat więzienia. Prokurator zastosował wobec mężczyzny dozór policyjny i zakaz opuszczania kraju połączony z niemożliwością wydania paszportu.

(jd), fot. KPP Rypin

Fotopułapka na „śmieciarzy”

RYPIN ▶ W Rypinie od ponad roku funkcjonuje fotopułapka. Strażnicy miejscy instalują ją w różnych lokalizacjach na terenie miasta. W celu objęcia monitoringiem miejsc, gdzie dzikie wysypiska powstają najczęściej, lokalizacje te co pewien czas są zmieniane

Wykorzystanie fotopułapki ma zminimalizować ten proceder i poprawić estetykę miasta. W efekcie środki przeznaczone na rzecz usuwania dzikich wysypisk można rozdysponować na inne działania.

– Pamiętajmy, że koszty

usunięcia porzuconych odpadów ponoszą mieszkańcy. Na ten cel trafia część środków z tzw. opłaty śmieciowej. W ubiegłym roku rypińscy strażnicy miejscy ujawnili kilka przypadków pozbywania się odpadów niezgodnie z obowiązującymi przepisami. Dotyczyły

one zanieczyszczania terenów zielonych, okolic ogródków działkowych oraz miejsc przy pojemnikach na odpady – informuje Urząd Miasta Rypin.

Wśród porzuconych nielegalnie śmieci znajdowały się zużyte opony i inne części samochodowe oraz odpady poremontowe i wielkogabarytowe, a także kartony i odpady elektroniczne.

Zidentyfikowane osoby, które dokonały tych czynów zabronionych, zostały pociągnięte do odpowiedzialności. Straż Miejska przypomina, że za wykroczenie z artykułu 145 kodeksu wykroczeń, grozi ukaranie mandatem w wysokości 500,00 złotych. Wszelkie odpady wielkogabarytowe można oddać bezpłatnie w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. E. Orzeszkowej 4.

(ak)

fot. nadesłane

Rypin

Nie dali się oszukać

Pięcioro starszych mieszkańców Rypina nie dało się zwieść przestępcom, którzy usiłowali wyłudzić od nich pieniądze metodą „na policjanta”. O próbie oszustw powiadomili policję.

Służby i media ostrzegają ludzi o różnych sposobach kradzieży pieniędzy przez osobników podających się za policjantów, członków rodziny, pracowników banku czy innych instytucji. Podjęte dotąd działania dają rezultaty, chociaż nie zawsze. Tym razem oszuci obeszli się smakiem, gdyż pięcioro seniorów z Rypina zachowało czujność i nie dało się nabrać hochsztaplerom.

– W środę 12 marca dyżurny

naszej komendy odebrał pięć zgłoszeń od mieszkańców Rypina o próbie wyłudzenia od nich pieniędzy. Potencjalne ofiary otrzymywały telefony od rzekomych policjantów z informacją o spowodowanych przez ich członków rodzin wypadkach oraz pilnej potrzebie wpłacenia pieniędzy celem uniknięcia więzienia. Na szczęście wszyscy wyczuli oszustwo i nie uwierzyli w historię przestępców.

Seniorzy zachowali się

ksiązkowo. Rozłączyli się, nawiązali kontakt z rodziną, by zweryfikować otrzymane informacje i powiadomili policję, która natychmiast podjęła czynności zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawców – informuje asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Sposób działania przestępców może się zmieniać i dostosowywać do aktualnych wydarzeń, dlatego pamiętajmy, aby nigdy nie przekazywać pieniędzy obcym osobom. Jeśli rozmówca podaje się za policjanta, wiedz, że policja nigdy nie żąda przekazania pieniędzy i nie proponuje zabezpieczenia oszczędności. W przypadku jakichkolwiek podejrzeń, należy natychmiast powiadomić odpowiednie służby.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Goście z USA w urzędzie

W minionym tygodniu burmistrz Rypina Paweł Grzybowski gościł przedstawicieli chóru akademickiego University of San Diego ze Stanów Zjednoczonych.

W spotkaniu uczestniczyli także „Zasłużona dla Miasta Rypin” Elżbieta Budzanowska, prezes Chóru „Belcanto” Barbara Górecka oraz dyrektor Rypińskiego Domu Kultury Paweł Manelski. Podczas spotkania omówiono możliwe kierunki

współpracy. Mowa była m.in. o wspólnym występie z rypińskim Chórem „Belcanto”. – Serdecznie dziękujemy za wizytę w naszym mieście – podsumowuje UM Rypin.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Sto lat dla pań

12 marca br. burmistrz Paweł Grzybowski wraz z przewodniczącym Rady Miasta Rypin Jarosławem Nowatowskim złożyli najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności paniom z Klubu Seniora „Wrzosa”.

Okazją było tradycyjne spotkanie zorganizowane z okazji Dnia Kobiet, który obchodziliśmy 8 marca. Nie zabrakło z tej okazji ciepłych słów, kwiatów i słodkich

upominków, a także wspólnego odśpiewania „Sto lat” przez pań dla świętujących pań.

(ak), fot. nadesłane

Co ze spalarnią odpadów?

GMINA RYPIN ▶ Wzbudzająca społeczny opór i kontrowersje inwestycja powstanie w Puszczy Miejskiej. Mowa o spalarni odpadów. Sprawa wywołuje też zgrzyt wśród lokalnych samorządów

Zanim na placu budowy pojawią się pierwsze maszyny, a symboliczne wbicie łopaty rozpocznie realizację inwestycji, projekt musi przejść długą i skomplikowaną procedurę administracyjną. Wydanie niezbędnych decyzji to proces wymagający opinii wielu instytucji państwowych, analiz, a często także konsultacji społecznych. Każdy etap wymaga spełnienia rygorystycznych wymogów prawnych. Nie inaczej było w przypadku planowanej spalarni odpadów w miejscowości Puszcza Miejska. Przedsięwzięcie wymagało uzyskania szeregu zgód i decyzji, a każda z nich podlegała opiniowaniu przez różne organy administracji publicznej.

Sprawa nabrała już medialnego rozgłosu, pojawiła się ekipa telewizyjna, a część mieszkańców zaczęła głośno protestować. Dołączył do nich wójt sąsiedniej gminy Skrwilno Dariusz Kolczyński, której mieszkańcy są żywo zainteresowani inwestycją, bowiem ma się ona znaleźć w ich bliskim sąsiedztwie. W lutym odbyło się nawet spotkanie w tej sprawie w Szkole Podstawowej w Skudzawach i tam wypowiadał się m.in. wójt gminy Skrwilno.

Jednak nie brakuje głosów o tym, że sąsiednia gmina mogła zrobić w temacie protestów więcej i wcześniej...

Gmina kontra gmina...

Postawa wójta Skrwilna budzi zdziwienie wśród władz gminy Rypin, na terenie której powstanie inwestycja. Tamtejsi samorządowcy podkreślają, że ich zdaniem wójt Kolczyński od początku miał pełną wiedzę o projekcie i mógł aktywnie uczestniczyć w procesie administracyjnym, zgłaszając uwagi lub składając odwołania. Jego nagły sprzeciw, dopiero po nagłośnieniu sprawy przez media, odbierany jest zdaniem sąsiadów jako zaskakująca

zmiana stanowiska. Wójt gminy Rypin wydał nawet oficjalne stanowisko w tej sprawie.

– „(...) Informuję, że przed wydaniem decyzji środowiskowej w sprawie spalarni odpadów Wójt Gminy Skrwilno złożył swój sprzeciw, jednak nie skorzystał z przysługującego mu prawa uznania za stronę postępowania administracyjnego, co dawałoby mu większe możliwości niż samo złożenie protestu. Będąc stroną, Wójt Gminy Skrwilno mógłby brać czynny udział w prowadzonym postępowaniu administracyjnym, w tym również złożyć odwołanie od decyzji (...)” – czytamy w opublikowanym oświadczeniu wójta gminy Rypin Janusza Tyburskiego.

Samorząd gminy Rypin w całej sprawie konsekwentnie odnosi się do faktów, a nie medialnych niedomówień i spekulacji. Władze podkreślają, że wszystkie decyzje administracyjne były podejmowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, a wójt Skrwilna miał pełną wiedzę o inwestycji i możliwości formalnego jej zakwestionowania.

– „(...) Na etapie prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy, ze względu na sąsiedztwo drogi gminnej przyległej do działki objętej inwestycją, Wójt Gminy Skrwilno został z urzędu włączony do postępowania jako strona. Uzgodnił również projekt decyzji w trybie tzw. „milczącej zgody”. Nie skorzystał jednak z przysługującego mu prawa do złożenia odwołania (...)” – brzmi kolejny fragment opublikowanego oświadczenia.

W całej sprawie mało kto wie, że działkę pod inwestycję sprzedało miasto, a nie samorząd gminy Rypin. To istotny fakt, który umyka w medialnych przekazach, sugerujących jakoby to właśnie władze gminne były inicjatorem przedsięwzięcia.

Samorząd podkreśla, że jego rola ograniczała się do przeprowadzenia procedur administracyjnych zgodnie z przepisami, a decyzja o sprzedaży terenu należała do władz miejskich. Pominiecie tego aspektu w publicznej debacie prowadzi do błędnych interpretacji i nieuzasadnionych oskarżeń kierowanych w stronę gminy.

– (...) Trzeba podkreślić, że decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzje o warunkach zabudowy nie są decyzjami uznaniowymi. Oznacza to, że wójt nie ma prawa wyboru dowolności podczas ich wydawania. W przypadku, kiedy w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego inwestor spełnił wymagania określone przepisami, organ (wójt) jest zobligowany wydać decyzję zezwalającą na realizację danej inwestycji. Tak było również w tym przypadku, gdyż inwestor spełnił wszystkie wymagane przepisami prawa warunki oraz uzyskał wszystkie opinie i uzgodnienia (...)” – informuje wójt Tyburski w opublikowanym piśmie.

Co na to wójt Kolczyński?

W tej sprawie inwestor posiada już wszystkie wymagane pozwolenia i może rozpocząć realizację inwestycji. Procedury administracyjne zostały zakończone zgodnie z prawem, a wszelkie niezbędne decyzje zostały wydane. Wszystko wskazuje więc na to, że inwestycji nic nie zatrzyma. Co więc z protestami? Czy uciną?

Wysłaliśmy zapytanie do Urzędu Gminy w Skrwilnie, w poniedziałek i wtorek (17/18 marca br.) wielokrotnie próbowaliśmy kontaktu telefonicznego z wójtem Dariuszem Kolczyńskim, bez powodzenia. Gdy tylko otrzymamy wyjaśnienia wójtów, o ile je otrzymamy, niezwłocznie zostaną opublikowane.

(AdWo)

Gmina Rypin

Czas na odpoczynek

Z dniem 27 lutego roku Henryka Mirosława Chrzanowska, dyrektorka Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie, zakończyła swoją długą i pełną sukcesów karierę zawodową.

Po ponad 42 latach pracy w oświacie Henryka Mirosława Chrzanowska zdecydowała się przejść na zasłużoną emeryturę. Z tej okazji odbyło się uroczyste spotkanie, na którym wójt gminy Rypin Janusz Tyburski oraz przedstawiciele środowiska oświatowego i samorządowego wyrazili pani dyrektor serdeczne podziękowania za jej niezastąpioną pracę na rzecz szkoły i lokalnej społeczności. Wójt podczas wydarzenia podkreślił znaczenie pracy Henryki Mirosławy Chrzanowskiej, zarówno w kontekście zarządzania szkołą, jak i jej ogromnego wkładu w rozwój młodych ludzi.

– Pani praca pozostanie na zawsze w pamięci uczniów, nauczycieli oraz całej naszej gminy – mówił wójt, dziękując pani Chrzanowskiej za jej oddanie i profesjonalizm.

W trakcie uroczystości gratulacje oraz życzenia pani dyrektor złożyli również dyrektorzy innych szkół, pracownicy biblioteki oraz Urzędu Gminy Rypin. Każdy z nich podkreślił jej niezastąpioną rolę w edukacyjnym życiu gminy, wskazując na liczne sukcesy. Henryka

Mirosława Chrzanowska rozpoczęła swoją karierę zawodową jako nauczycielka, a jej pasją do pracy z dziećmi i młodzieżą nie wygasła przez ponad cztery dekady. Przez wiele lat pełniła funkcję dyrektora Szkoły Podstawowej w Stępowie, najpierw w latach 2004-2009, a następnie ponownie od 2024 roku aż do dnia przejścia na emeryturę.

W tym czasie zyskała ogromne uznanie zarówno wśród swoich współpracowników jak i wśród rodziców oraz uczniów. W trakcie swojej kariery pani dyrektor wielokrotnie była nagradzana za swoje osiągnięcia, zarówno przez władze szkoły jak i samorządu gminnego. Jej uczniowie zdobywali liczne tytuły laureatów i finalistów konkursów na szczeblu wojewódzkim, co jest niekwestionowanym dowodem na wysoką jakość pracy pedagogicznej. Za te osiągnięcia Henryka Mirosława Chrzanowska była wielokrotnie wyróżniana nagrodą dyrektora szkoły oraz listami gratulacyjnymi od wójta gminy Rypin. Uroczystość zakończyła się wręczeniem pani dyrektor kwiatów oraz pamiątkowych upominków.

(AdWo), fot. UG Rypin

Rypin

Będzie McDonald's...

dokończenie ze str. 1

– Otwarcie pierwszego McDonald'sa w Rypinie to kolejny krok w rozwoju naszego miasta. Inwestycja nie tylko stworzy nowe miejsca pracy, ale także przyniesie dochody z tytułu podatków, zwiększy potencjał Rypina i zaspokoi oczekiwania mieszkańców, którzy dotychczas musieli podróżować do okolicznych miast, aby skorzystać z oferty tej popularnej sieci restauracji.

McDonald's, inwestując w naszym mieście, potwierdza potencjał i dynamiczny rozwój Rypina, ponieważ tego typu inwestycje zazwyczaj powstają przy drogach krajowych. Rypin, jako jedyne miasto powiatowe w województwie, będzie miał swoją restaurację przy drodze wojewódzkiej – dodają pracownicy magistratu.

(jd)

fot. nadesłane

KURCZAKI Z RUŻA

Wiejskie brojlery

SPRZEDAŻ

od 24.03 do 29.03, w godzinach: 09:00 - 17:00

ZAPRASZAMY
BURKWICZ - Ruże 13

606-110-483 / 54 280 19 22

Umowy na projekty podpisane

POWIAT ▶ Starosta rypiński Jarosław Sochacki wraz z wicestarostą Moniką Kalinowską podpisali umowy z Urzędem Marszałkowskim, w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027

Dzięki nim szkoły ponadpodstawowe należące do samorządu powiatu rypińskiego zyskają nowe możliwości rozwoju!

„Zawodowcy na start” – wsparcie uczniów Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie oraz Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chęłmickiego w Rypinie. W ramach projektu realizowane będą dodatkowe zajęcia, kursy zawodowe, wy-

jazdy edukacyjne oraz staże, które pomogą lepiej przygotować młodzież do wejścia na rynek pracy.

„Akademia wiedzy i umiejętności” – to projekt skierowany do uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Rypinie. Uczniowie będą mogli skorzystać z zajęć pozalekcyjnych, wyjazdów edukacyjnych, a szkoła zyska lepsze warunki kształcenia.

Równolegle samorząd powiatu rypińskiego inwestuje w infrastrukturę – już niedługo zostanie zakończona budowa zadania nad boiskiem wielofunkcyjnym przy ZS nr 2, a także trwa budowa nowoczesnej hali sportowej przy LO.

Wszystko po to, by uczniowie mieli lepsze warunki do nauki i rozwoju.

(ak), fot. nadesłane

Powiat

Finał akcji już w piątek

Samorząd powiatu rypińskiego wspólnie z Nadleśnictwem Skrwilno od pięciu lat zachęca mieszkańców do wzbogacania krajobrazu regionu. W tym czasie rozdano już kilka tysięcy sadzonek, które trafiły do przydomowych ogródków, parków i lasów, tworząc nowe zielone przestrzenie.

Tegoroczna edycja akcji rozpoczęła się 17 marca, a mieszkańcy Wąpielska, Rogowa, Brzuzego i Skrwilna już odebrali swoje sadzonki. Łącznie do mieszkańców trafi 2000 młodych drzewek. W najbliższy piątek 21 marca sadzonki będzie można odebrać przy targowisku w Rypinie od godz. 8:00 – 10:00, a 11:00 do 13:00 przy Szkole Podstawowej w Borzyminie.

„Posadź sosnę na wiosnę” to tylko jedna z wielu inicjatyw, które mają na celu troskę o otoczenie i poprawę jakości życia mieszkań-

ców. Powiat rypiński organizuje również wydarzenia promujące wiedzę przyrodniczą, w tym konkursy dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Na terenie każdej gminy działają mierniki jakości powietrza, umożliwiające bieżące monitorowanie warunków atmosferycznych.

Dzięki takim działaniom okolica staje się jeszcze piękniejsza, a mieszkańcy mają szansę aktywnie uczestniczyć w jej upiększaniu.

(ak), fot. nadesłane

Powiat

Przybędzie ścieżek

Ścieżki pieszo-rowerowe zapewniają bezpieczne i wygodne przemieszczanie się ich użytkowników. Dzięki nim część osób rezygnuje z jazdy samochodem, co jest korzystne dla ich kondycji i dla atmosfery, do której nie trafiają spaliny.

Dobra ścieżka powinna być szeroka, równa i pozbawiona przeszkód, takich jak drzewa,

latarnie czy słupy energetyczne. Starostwo Powiatowe w Rypinie sukcesywnie buduje

nowe ścieżki. Obecnie trwają starania o nową na trasie Rypin-Osiek.

– Bezpieczniejsze trasy, wygodniejsza jazda i lepsza infrastruktura, to już niedługo może stać się rzeczywistością. Przy drodze wojewódzkiej nr 560 planowana jest nowa ścieżka rowerowa, która połączyłaby Rypin z Osiekiem. Pełna dokumentacja została już złożona do Urzędu Marszałkowskiego, a po podpisaniu porozumienia rozpoczną się kolejne etapy inwestycji. Powiat Rypiński, jako lider projektu, przeprowadzi postępowanie przetargowe, które wyłoni firmę odpowiedzialną za jego realizację. Proces wyboru wykonawcy i opracowania dokumentacji potrwa około dwóch lat. Wspólne działanie z samorządami powiatu brodnickiego, miasta Rypin, gminy Rypin i gminy Osiek na pewno pozwoli na sprawną realizację inwestycji – zapewnia staro-

sta Jarosław Sochacki.

Obecnie prowadzone są prace nad kolejnymi ścieżkami rowerowymi. Na trasie Rypin-Wąpielsk pełną parą trwa budowa najdłuższej ścieżki. Jej część w Wąpielsku jest gotowa, w innych miejscach można zaobserwować zaawansowanie robót. Mieszkańcy gmin Rypin i Wąpielsk czekają z utęsknieniem na zakończenie inwestycji, dzięki czemu znikną utrudnienia na drodze związane z budową przepustów i in-

nych robót.

Gotowy jest już projekt kolejnej długo wyczekiwanej ścieżki na trasie Rypin – Ostrowite. Starostwo czeka na aprobatę Ministerstwa Infrastruktury. Prowadzone jest również postępowanie przetargowe mające na celu wyłonienie wykonawcy, który zbuduje ścieżkę na trasie Kowalki – Pręciki.

Tekst i fot. (jd)

REKLAMA

travelplanet.pl

Ponad **30**
biur podróży
w jednym miejscu!

Wczasy
i wycieczki objazdowe!

@ rypin@travelplanet.pl | globomaniaxl@gmail.com
tel. 578 122 499 | ul. Warszawska 16, 87-500 Rypin

GLOBOMANIA

Wycieczki szkolne, firmowe,
dla grup zorganizowanych,
budżetowe City Break.

Nasz świat kręci się
wokół Twojej podróży!

Znajdź nas na **GLOBOMANIA**

Sołtysi mają moc!

REGION ➤ Z udziałem marszałka Piotra Całbeckiego i wiceprzewodniczącej sejmiku województwa Katarzyny Lubańskiej w Toruniu obradowała we wtorek (11 marca) Kujawsko-Pomorska Rada Sołtysów, ukonstytuowana w grudniu nowe gremium doradcze, którego misją jest wspieranie marszałka województwa w kwestii polityki rozwojowej odnoszącej się do obszarów wiejskich. Sołtysi w całym kraju obchodzili swoje święto – Dzień Sołtysa.

Marszałkowski uroczysty koncert na Dzień Sołtysa

Posiedzenie Regionalnej Rady Sołtysów

Spotkanie wiejskich liderów z całego regionu odbyło się w reprezentacyjnych wnętrzach pałacu Dąbskich. O ich roli w systemie demokracji lokalnej i w kreowaniu lokalnej aktywności mówili podczas posiedzenia przewodnicząca Rady Sołtysów i sołtyska z Mniszka w powiecie świeckim Dorota Dembińska oraz wiceprzewodniczący rady i sołtys w Brzeźnie w powiecie lipnowskim Stanisław Jagielski. W porządku obrad znalazły się także wystąpienia

dotyczące sołeckich dobrych praktyk oraz pierwsze podejście do oceny wyzwań i sformułowania postulatów środowiska.

– To niezwykle istotne, że sołtysi zaangażowali się w realizację polityki rozwojowej na poziomie lokalnym, w budowanie lokalnych strategii rozwojowych i programy realizowane przez lokalne grupy działania. Zbierając się dziś na swym pierwszym merytorycznym posiedzeniu regionalna Rada

Sołtysów reprezentuje interesy wszystkich sołectw województwa. Będziemy rozmawiać o depopulacji polskiej wsi, o problemach rolnictwa, o życiu na wsi. Dialog pozwoli nam na wypracowanie ram programowych współpracy. Efektem będą decyzje dotyczące ukierunkowania wydatkowania unijnych środków – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Z okazji Dnia Sołtysa wczoraj w CKK Jordanki odbył się uroczysty koncert, którego gospodarzem był

marszałek Piotr Całbecki. Wystąpiła Toruńska Orkiestra Kameralna pod dyktando Miłosza Korpola oraz soliści. W programie znalazły się przeboje muzyki filmowej.

Rada Sołtysów – powołane uchwałą zarządu województwa liczące 120 członków gremium, którego skład powstał na podstawie rekomendacji wójtów gmin – jest ciałem doradczym marszałka województwa w kwestiach dotyczących rozwoju wsi, w tym marszałkowskiego

budżetu obywatelskiego w ramach mechanizmu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) i ważnych projektów realizowanych przez lokalne grupy działania (LGD). Zależy nam, żeby to właśnie sołtysi – wiejscy liderzy, którzy najlepiej znają problemy i potrzeby lokalnych społeczności – mieli istotny wpływ na gospodarowanie przeznaczonymi na ten cel pieniędzmi.

(artykuł sponsorowany)

Region

Marszałkowskie „bransoletki życia” plus telemedycyna

87 samorządów miejskich i gminnych oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i inowrocławska fundacja Ekspert-Kujawy są partnerami samorządu województwa w kontynuacji regionalnego programu teleopieki domowej opartego na tak zwanych bransoletkach życia oraz wsparciu sąsiedzkim.

Z programu już korzysta 2 tys. osób, wkrótce dołączy kolejne 1,5 tys. Jeszcze w tym roku część podopiecznych dostanie do dyspozycji pakiet telemedyczny, pozwalający na wczesne wykrywanie chorób neurodegeneracyjnych. – Wiemy, że właśnie ten rodzaj pomocy seniorom, a także innym osobom wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, jest właściwy i oczekiwany. Teleopieka domowa to poczucie bezpieczeństwa i zachowania na dłużej samodzielność i sprawność – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

System obliczony jest dla 3,5 tys. podopiecznych. Bransoletki – mobilne urządzenia, które monitorują funkcje życiowe i pozwalają w razie potrzeby wezwać pomoc – nosi obecnie 2 tys. osób, w zdecydowanej większości seniorów, kolejne 1,5 tysiąca otrzyma je w ciągu najbliż-

szych tygodni. W ciągu ostatnich 14 miesięcy prowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i obsługiwane przez ratowników Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego telecentrum odebrało w ramach systemu 6,5 tys. wezwań o pomoc, w ponad 100 przypadkach konieczne było wezwanie służb ra-

tunkowych.

Ważnym elementem programu jest wsparcie sąsiedzkie – chodzi o robienie zakupów, przygotowywanie posiłków, pomoc w dotarciu do lekarza i załatwianiu spraw urzędowych, a także głośne czytanie, spacer, rozmowy, towarzyszenie. Obecnie korzysta z niego 360 osób.

Pakiet telemedyczny to przygotowywane obecnie novum, którym Urząd Marszałkowski chce objąć ok. 300 osób wybranych spośród podopiecznych systemu na podstawie zebranych danych medycznych monitorowanych za pomocą bransoletek. Chodzi o osoby, u których istnieje podwyższone ryzyko wystą-

pieniachoróbneurodegeneracyjnych, w tym otępiennych i choroby Parkinsona. Oprócz stałego monitoringu za pomocą opaski na rękę (tętno, ciśnienie, wykrywanie upadków, liczba kroków w ciągu dnia, lokalizacja) zaplanowano im badania rezonansowe, badania krwi, a także wywiady medyczne i stałą analizę paramentów życiowych przez specjalistów oraz opiekę studentów pielęgniarstwa, którzy pełnią tu rolę wolontariuszy. Za ten segment programu odpowiada Uniwersytet Mikołaja Kopernika.

Marszałkowski regionalny program teleopieki domowej finansowany jest obecnie ze środków naszego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Koszt wynosi 33 mln złotych, wartość wsparcia unijnego to 28 mln złotych.

(artykuł sponsorowany)

Z szacunku do gospodyń

GMINA RYPIN ▶ Wójt Janusz Tyburski zaprosił na spotkanie przedstawicielki kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Rypin, aby podziękować im za ich pracę i zaangażowanie w działalność na rzecz lokalnych społeczności

To wydarzenie stało się okazją do wyrażenia wdzięczności za codzienny wysiłek, który wkładają w poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Wójt Janusz Tyburski rozpoczął spotkanie od serdecznych słów podziękowań.

– Wasza praca ma ogromne znaczenie dla naszej społeczności. Kultura, tradycja, organizowanie wydarzeń czy pomoc potrzebującym – wszystko to, co robicie, jest niezastąpione. Dzięki Waszemu zaangażowaniu nasza gmina staje się jeszcze bardziej zjednoczona i pełna ciepła – powiedział wójt, zwracając uwagę na znaczenie kół gospodyń wiejskich w kształtowaniu lokalnej tożsamości.

W trakcie spotkania nie za-

brakło miłych życzeń. Wójt złożył wszystkim obecnym paniom życzenia zdrowia, radości oraz satysfakcji z wykonywanej pracy na rzecz swoich wsi.

– Dziękuję Wam za Wasze serce, pasję i ciężką pracę. Wasza działalność jest fundamentem wspólnoty, która nieustannie się rozwija. Życzę Wam jeszcze

wielu sukcesów w przyszłości – mówił Janusz Tyburski.

Z tej okazji nie zabrakło również kwiatów, które były wyrazem uznania i wdzięczno-

ści dla wszystkich przedstawicielek kół gospodyń wiejskich. Spotkanie miało także charakter integracyjny, a atmosfera była bardzo serdeczna. Obecne panie miały okazję wymienić się doświadczeniami i pomysłami na przyszłość. W trakcie spotkania przygotowano także słodki poczęstunek, który umilił czas i pozwolił na chwilę relaksu.

– Kultura i tradycja naszych wsi są w dużej mierze dzięki Wam. Wasza praca niejednokrotnie wychodzi poza ramy codziennych obowiązków. Bez Was nie byłoby wielu ważnych wydarzeń i inicjatyw w naszej gminie – dodał wójt na zakończenie spotkania.

(AdWo)

fot. nadesłane

Gmina Rypin

Podziękowali sołtysom

Wójt Janusz Tyburski zorganizował wyjątkowe obchody Dnia Sołtysa, które miały miejsce w Urzędzie Gminy Rypin. To coroczne wydarzenie stało się okazją do złożenia serdecznych podziękowań sołtysom z terenu gminy za ich nieocenioną pracę na rzecz lokalnych społeczności.

Podczas uroczystego spotkania wójt Janusz Tyburski wyraził swoje uznanie dla sołtysów, którzy z zaangażowaniem pełnią funkcję liderów swoich wsi.

– Sołtysi to osoby, które codziennie stoją na straży interesów swoich mieszkańców. Dziękuję Wam za Waszą pracę, poświęcenie i zaangażowanie w rozwój naszych wsi.

To dzięki Waszemu wysiłkowi nasza gmina staje się coraz piękniejsza i bardziej zjednoczona – powiedział wójt, zwracając uwagę na znaczenie ich roli w budowaniu lokalnej wspólnoty.

W trakcie spotkania wójt złożył życzenia zarówno paniom, jak i panom sołtysom.

– Niech każdy dzień przynosi

satysfakcję z pracy na rzecz swojej wsi i jej mieszkańców. Życzę Wam nie tylko sukcesów zawodowych, ale także dużo radości i spokoju w życiu prywatnym – mówił wójt, podkreślając, jak ważni są sołtysi w budowaniu relacji między władzą a obywatelami.

Wójt zaznaczył, że rola sołtysa nie jest łatwa, ale jest niezmiernie ważna dla prawidłowego funkcjonowania lokalnych społeczności. Obchody Dnia Sołtysa były także doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i pomysłów między sołtysami, którzy pełnią funkcje w różnych częściach gminy Rypin. Spotkanie miało charakter integracyjny, a atmosfera była pełna życzliwości i wzajemnego szacunku.

(AdWo), fot. UG Rypin

Kobiety kobietom

GMINA WĄPIELSK ➤ Obchody Dnia Kobiet w gminie Wąpielsk przygotowały w głównej mierze panie, zapraszając mieszkanki na koncert i słodki poczęstunek. To było popołudnie pełne uśmiechów, serdeczności i dobrej zabawy

W przeddzień Dnia Kobiet w piątek 7 marca w remizie OSP w Długiem ustawiono 3 rzędy stołów, przy których zasiadły mieszkanki gminy. Panów można było policzyć na palcach jednej ręki. Uroczystość otworzyła wójt Beata Gabryszewska.

– „Świat bez kobiet byłby jak ogród bez kwiatów” – zacytowała samorządowczyni Peira de Brantoma, składając życzenia mieszkankom gminy, podkreślając ich siłę, urodę ducha, pracowitość, zaangażowanie w życie rodzinne i społeczne.

Dodajmy, że ludzkość bez kobiet w ogóle nie mogłaby istnieć, a świat faktycznie nie byłby interesujący.

W imieniu męskiej części uczestników spotkania życzenia paniom złożył przewodniczący Rady Gminy Wąpielsk Wojciech Rutkowski. – Bez was nasze życie byłoby smutne. Czasami między nami są jakieś drobne zgrzyty, ale kobieta ma siłę i perswazję w przekonywaniu. Jeszcze nie byłem w takim gronie, żeby tyle pań było w jednym miejscu, a mężczyźni

tak mało – mówił samorządowiec.

Wydarzenie umilił koncert Agnieszki Maciołek, absolwentki Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Artystce akompaniował Leszek Miliński. Wokalistka zaśpiewała utwory z repertuaru m.in. Krystyny Prońko, Violetty Villas, Eleni, Anny German, Beaty Kozidrak, Anny Jantar i Edyty Geppert przenosząc słuchaczki w sentymentalny świat relacji damsko-męskich. Również Leszek

Miliński został namówiony na występ wokalny. Zaśpiewał dwie piosenki z repertuaru Ryszarda Rynkowskiego wzbudzając entuzjazm publiczności. Koncert zachwycił panie, a repertuar obojga artystów został uznany przez nie za wyjątkowo trafiony.

Jednym z punktów programu była loteria, w której można było wylosować upominki ufundowane przez sołtyskę Długiego I Adrianę Gołębiowską. Fantastyczne ciasta i ciasteczka upiekły panie z miej-

scowych kół gospodyń wiejskich i klubów seniora. Dekoracja sali była dziełem podopiecznych Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Wąpielsku i pracowników Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Radzikach Dużych. W wydarzeniu uczestniczyli również zastępca wójta Marcin Rempuszewski oraz sekretarz gminy Agnieszka Ciecierska. Uroczystość prowadziła Milena Przybyła.

Tekst i fot. (jd)

WIECEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Gmina Brzuze

Będzie nowa droga

Dąbrówka w gminie Brzuze jest częścią Ugoszcza. Nazwa pochodzi od dawnego folwarku i lasów dębowych, które otaczały posiadłość.

Folwarku już nie ma, lasy wycięto, tylko osada została. Dotąd do Dąbrówki prowadziła gruntowa droga. Niebawem to się zmieni, ku radości mieszkańców. We wrześniu ubiegłego roku oddano pierwszy odcinek drogi Brzuze-Dąbrówka długości 900 metrów. Jego budowa była możliwa dzięki pozyskaniu przez gminę w 2021 roku pasa

gruntu po kolejce wąskotorowej. W listopadzie 2024 r. rozpoczęły się prace przy realizacji drugiego odcinka długości 1267 metrów.

W zeszłym roku samorządowcy z gminy Brzuze położyli duży nacisk na naprawę i budowę najbardziej zniszczonych oraz gruntowych dróg. Kończono remont jednego odcinka i od razu rozpo-

czynano następny. Dzięki nowym szosom poprawiła się jakość życia mieszkańców, a przede wszystkim bezpieczeństwo wszystkich użytkowników. Drogi w gminie Brzuze, przebiegają przez malownicze tereny dostarczając atrakcyjnych widoków, więc są często wykorzystywane do przejażdżek rowerowych czy spacerów. Samorząd nie przestaje na budowie i modernizacji szos gminnych i dojazdowych, ale wspiera też remonty dróg powiatowych, a także modernizację odcinków wojewódzkich.

Na drodze Dąbrówka – Brzuze w ubiegłym roku wykonano niezbędne prace ziemne, przepust i położono warstwę odsączającą. W zeszłym tygodniu na całym prawie 1270 metrowym odcinku ułożono podbudowę, a obecnie trwa wylewanie masy bitumicznej.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Brzuze

Zapobiegają pożarom

W środę 12 marca w świetlicy w Brzuzem 7 młodych osób wzięło udział w gminnych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”.

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i upominki. Zwycięzcy zakwalifikowali się do szczebla powiatowego. W kategorii klasy I-IV zwyciężył Szymon Siliczak, natomiast w kategorii klasy V-VIII największą wiedzę wykazał się Jan Budziński. W turniejowe szranki stanęli również: Aleksandra Pudlińska, Karol Forembki, Oliwia Ciecierska,

Jan Skonieczny i Maja Brzezicka.

Organizatorami gminnego etapu byli: wójt Jan Koprowski, komendant gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Mariusz Błaszczkowski i prezes Ryszard Kaźmierkiewicz, którzy podziękowali uczniom za udział w konkursie oraz pogratulowali znajomości tematu.

Tekst i fot. (jd)

„Kto się czubi, ten się lubi”

GMINA ROGOWO 7 marca, w Gminnym Dniu Kobiet, na zaproszenie wójta Zbigniewa Zgórzyńskiego oraz przewodniczącego Rady Gminy Marka Długokęckiego uczestniczyli m. in. Aneta Jędrzejewska – wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Paweł Zgórzyński – radny sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Samorządowcy wyrazili uznanie dla codziennego trudu i zaangażowania pań na rzecz rozwoju gminy, a także złożyli serdeczne życzenia zdrowia, pomyślności i powodzenia w realizacji planów.

Do sali gimnastycznej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rogowie przybyły m.in. seniorki, członkinie KGW, radne powiatu i gminy, sołtyski, nauczycielki, urzędniczki, biblio-

tekarki, pracownice obsługi szkół. Obecni byli ks. proboszcz Andrzej Pieńdyk, ks. prefekt Paweł Szymański, radni, nauczyciele i pracownicy Urzędu Gminy w Rogowie.

Pierwsza część spotkania to uroczyste przekazanie i poświęcenie dwóch nowych samochodów Toyota Proace Verso 2024 r. Na realizację zakupu pierwszego pojazdu Gmina Rogowo pozyskała dofinansowanie ze środków

PFRON w ramach projektu „Zakup samochodu dla DDP Senior w Starym Kobrzyńcu”. Drugie z aut zostało zakupione z dofinansowaniem ze środków pochodzących z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza. Będzie to środek transportu do świadczenia usługi door-to-door, w ramach usług społecznych w Centrum Usług Społecznych, dla osób potrzebujących wsparcia umożliwiającego im m.in.

podejmowanie bądź kontynuowanie leczenia, rehabilitację, pracę, edukację czy zapewnienie dostępu do kultury.

Z okazji Gminnego Dnia Kobiet występ, który zatytułowano jak wyżej, przygotowali uczniowie Szkoły Podstawowej w Sosnowie. Na wesoło przedstawiono program słowno-muzyczny, który wywołał uśmiechy na twarzach zgromadzonych gości. Aktorów i chór przygo-

towali nauczyciele SP w Sosnowie.

Ostatni punkt programu stanowił występ duetu muzycznego. Przed publicznością wystąpiła Jessica Kociołek (skrzypce) oraz Marek Malinowski (gitara), którzy wykonali kilka utworów. Panowie wręczyli paniom tulipany, dalsza część spotkania upłynęła na rozmowach przy kawie i słodkościach.

(artykuł sponsorowany)

Gmina Rogowo

Świętowali Dzień Sołtysa

Sołtysi każdego roku 11 marca obchodzą swoje święto. W gminie Rogowo także zorganizowano spotkanie poświęcone tym ważnym dla społeczności osobom.

Wójt gminy Zbigniew Zgórzyński oraz przewodniczący rady gminy Marek Długokęcki spotkali się z sołtysami, by podziękować im za wkład w rozwój samorządu i oddanie mieszkańcom. W spotkaniu uczestniczyła także zastępca wójta Anna Ostrowska oraz skarbnik Elżbieta Motylewska. Dzięki udanej, sprawnej współpracy i zrozumieniu realizowane są różnorodne inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności.

(artykuł sponsorowany)

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 20.03.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Sympatycy Konfederacji na spotkaniu w Lipnie więcej na str. 15

Sejmik przyjął przygotowane przez zarząd województwa z inicjatywy marszałka Piotra Całbeckiego stanowisko z apelem do władz państwa o podjęcie natychmiastowych działań na rzecz uratowania przed likwidacją należącego do firmy Qemetica Soda Polska zakładu chemicznego w Janikowie, w powiecie inowrocławskim

Zagrożonych zwolnieniami grupowymi jest kilkuset pracowników fabryki sody, a być może także kilka tysięcy zatrudnionych w przedsiębiorstwach kooperujących, co oznaczałoby załamanie rynku pracy w tym rejonie. Na swojej stronie korporacyjnej grupa Qemetica pisze, że zakład w Janikowie stał się nierentowny i generuje straty z uwagi na wysokie ceny energii, silną konkurencję ze strony tureckich producentów i eksporterów sody na polski i europejski rynek oraz regulacje środowiskowe Unii Europejskiej, które ograniczają producentów. Ogłasza wygaszenie produkcji do końca lipca tego roku i zwolnienie do 350 pracowników.

REGION Walczą o miejsca pracy. Napisali do premiera Tuska

„Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wskazuje na konieczność podjęcia natychmiastowych działań na rzecz rozwiązania sytuacji (...) i podkreśla, że obecne trudne położenie zakładu (...) jest spowodowane wyłącznie czynnikami zewnętrznymi, a nie błędnie prowadzoną polityką rozwoju przedsiębiorstwa. (...) Uwzględniając niezwykle silnie uzasadnioną potrzebę funkcjonowania zakładu (...) w Janikowie w kategoriach bezpieczeństwa energetycznego oraz strategicznego interesu gospodarczego Polski, a także w obliczu spodziewanej jako efekt likwidacji zakładu zapasów społeczno-gospodarczej i problemów środowiskowych gminy

Janikowo, w tym bardzo wysokich kosztów społecznych, (...) [apelujemy] o podjęcie natychmiastowych działań zmierzających do utrzymania funkcjonowania zakładu (...), w tym do wprowadzenia rozwiązań, które zapewnią skuteczną ochronę (...) przed nieuczciwą i nieetyczną konkurencją (...) [spoza] Unii Europejskiej – czytamy w przyjętym stanowisku.

– Mamy wiarygodne informacje, które pozwalają żywić uzasadnione przekonanie, że mamy tu do czynienia z efektem unijnej polityki klimatycznej, która ma wpływ na całą branżę chemiczną na kontynencie, przy jednoczesnym braku skutecznej ochrony unijnego rynku.

Tureccy producenci sody, którzy nie podlegają unijnym obostrzeniom środowiskowym, produkują znacznie taniej i mają już 30 proc. polskiego rynku. A w grę wchodzi jeszcze w tym przypadku tanie surowce z Rosji, a prawdopodobnie także reeksport rosyjskiej sody. To musi się zmienić. Ostatecznie skierujemy pismo w tej sprawie do Komisji Europejskiej – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Adresatami stanowiska są m.in. premier Donald Tusk, marszałek Sejmu Szymon Hołownia i marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska.

(red)

Park iluzji i nauki
więcej na str. 10

Problem powraca
więcej na str. 11

W kobietach siła
więcej na str. 12

Park iluzji i nauki

TURYSTYKA ▶ Każdy, kto chce poczuć wiatr halny o sile 156 km/h i zobaczyć pioruny uderzające w krzyż na Giewoncie, powinien odwiedzić zakopiański park iluzji zlokalizowany w centrum stolicy polskich Tatr

Zakopane to nie tylko górskie wycieczki i spacery przez Krupówki, to miasto pełne ofert dla dorosłych i dzieci, tzw. za-

koatrakcji. Jedną z nich jest park iluzji zlokalizowany przy Krupówkach 12 (w pobliżu Muzeum Tatrzańskiego, które też warto

odwiedzić, wychodząc z parku iluzji).

Zachwycić może już kultura willi, która sama w sobie jest legendą i skrywa mnóstwo tajemnic. Jest to słynny Dworzec Tatrzański, w którym występował Henryk Sienkiewicz, Mieczysław Karłowicz, Helena Modrzejewska, Ignacy Jan Paderewski. Najlepsze czeka oczywiście w środku. Bilet normalny kosztuje 49 złotych, ulgowy 43 złote (dla dzieci, studentów, emerytów i rencistów), rodzinny 110 złotych. Park otwarty jest codziennie od godziny 10.00 do 20.00, w piątki i soboty do godziny 21.00. Czas na zwiedzanie i zabawę jest nieograniczony. W szafkach zostawiamy okrycia wierzchnie i buty, wchodzimy w skarpetkach i zwiedzamy, bawimy się, uczymy, ale przede wszystkim przekonujemy się, czym jest iluzja, zastanawiamy się, czy wierzyć oczom, czy może zdać się na rozum. W parku iluzji wszystko przestaje być

oczywiste, ale są też miejsca bogate naukowo.

Do takich należy pokaz uderzeń pioruna o napięciu 2 milionów woltów w krzyż na Giewoncie. Pokaz odbywa się w specjalnej sali, można zdarzenie zobaczyć i usłyszeć, co jest wrażeniem niezapomnianym. Kolejnym miejscem ukazującym nam moc natury jest kabina, w której poczuć można wiatr halny wiejący z siłą 156 km/h.

Na 650 metrach kwadratowych parku i dwóch piętrach willi nauka przeplata się z iluzją, jest okazją do rozwiązywania zagadek, poddania się testom, ale też obejrzenia diamentu czy wykonania niezwykłych zdjęć, np. w dziurce od klucza. Szeroki wachlarz eksponatów, fachowa obsługa, pokazy naukowe. Iluzja i nauka przeplatają się i uzupełniają, zapewniając niezapomniane doznania, poszerzając wiedzę i bawiąc przez naukę każdego.

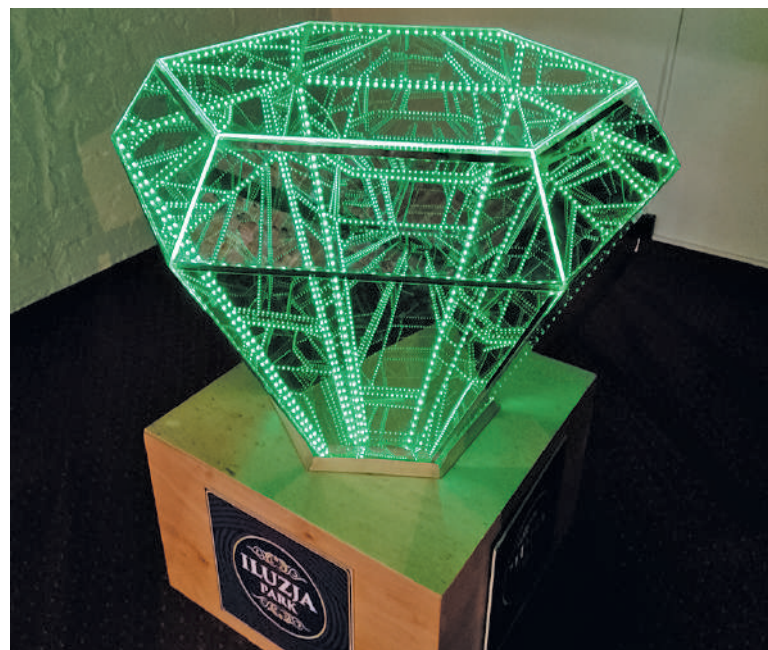
Dla dzieci spragnionych kontaktu z naturą w ramach

zakoatrakcji przygotowany jest także nieopodal (Krupówki 81 b) Myszogród, w którym prawdziwe myszki jeżdżą pociągiem, latają w helikopterze i mieszkają w umeblowanych domkach na wzór bajek Disneya. Tysiąc myszek w zimowym miasteczku ze skocznią narciarską, kolejną gondolową, kinem, barem i restauracją ogląda się zza tafli szkła.

Na Krupówkach jest też kilka papugarni, ale największa, objęta patronatem burmistrza Zakopanego znajduje się przy ulicy Droga do Olczy 11. Sto kolorowych papug czeka na odwiedzających, chętnie się fotografuje, a co najważniejsze, lata swobodnie, bez żadnych klatek. Od najmniejszych po bardzo okazałe Ary.

Jest też w Zakopanem niezwykle miejsce dla pasjonatów podwodnego świata, ale tam zajrzemy w kolejnym wydaniu gazety.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Problem powraca

PRAWO ▶ W naszym kraju powraca fala podpalen traw. O ile rok temu odnotowano ich 1729, w tym roku jest ich już 7478

W naszym województwie liczba pożarów traw wzrosła dwukrotnie. Przez 3 miesiące odnotowano u nas 167 pożarów traw. Rok temu były zaledwie 44. Wprawdzie za podpalenia grożą kary, ale trudno kogokolwiek złapać na gorącym uczyn-

ku. W rezultacie przez ostatnich 10 lat ukarano zaledwie 156 rolników.

Jeśli weźmiemy pod uwagę liczbę pożarów w poszczególnych powiatach, to widać, że trawy płoną najczęściej w byłym zaborze austriackim, gdzie

powierzchnia gospodarstw jest najmniejsza, a i świadomość rolnicza nieco inna niż w naszym województwie. W tym roku na skutek pożarów traw zginęły już 2 osoby.

(pw)

Dopłaty

Powrót do wniosków

15 marca rozpoczęła się kampania składania wniosków na tegoroczną edycję dopłat bezpośrednich. Wciąż w naszym regionie są rolnicy, którzy nie otrzymali całości dopłat z ubiegły rok.

Od kilku lat jedynym sposobem ubiegania się o dopłaty jest aplikacja eWniosekPlus. Rolnicy, którzy mają problemy sprzętowe, mogą liczyć na wsparcie pracowników ARiMR. Wnioski będą przyjmowane do 15 maja 2025 r. Aplikacja może wymagać od rolnika uaktualnienia do najnow-

szej wersji przeglądarek internetowych. O tym, ile konkretnie otrzymają rolnicy, dowiemy się we wrześniu, gdy poznamy kurs wymiany euro na złotych.

Ubiegłoroczna kampania dopłat nie dobiegła jeszcze końca. Wydano 16 z 19 mld zł. Bez zaliczek z tytułu płatności bez-

pośrednich na chwilę obecną pozostało 7668 rolników, ale co jest bardzo ważne, 1886 z nich ma zawieszony numer sprawy, a jest to spowodowane np. śmiercią rolnika, przekazaniem gospodarstwa - informowała ARiMR.

(pw)

Uprawy

Raz na dekadę

Chociaż mamy połowę marca, już widać, że w razie kontynuacji dotychczasowej aury grozi nam największy kryzys hydrologiczny od 10 lat. Już obecnie poziom wody w Wiśle w niektórych miejscach spadł do zaledwie 60 cm.

W Toruniu Wisła ma zaledwie 153 cm głębokości, co na tę porę roku jest bardzo wyjątkowe. Przypomnijmy, że stan ostrzegawczy w tym miejscu wynosi 530 cm. Drweca pozostaje w stanach średnich. W Elgiszewie jej poziom wynosi ok. 90 cm. Rekordowo niski

poziom rzeka w tym miejscu osiągnęła w 1969 roku, gdy wyniósł 10 cm. Do połowy marca wystąpiło 47 dni bez opadów. IMGW pod koniec lutego wydał już ostrzeżenia o suszy hydrologicznej.

Biorąc pod uwagę zmieniający się klimat, rolnicy muszą

decydować się na zakup materiału siewnego odmian, które wykazują się dużą odpornością na suszę. Nie wiemy, co przyniosą kolejne tygodnie, gdy zapotrzebowanie roślin na wodę będzie większe niż obecnie.

(pw)

Prawo

Powoli, ale w dobrą stronę

W naszym regionie dochodzi do bardzo wielu wypadków rolniczych. Nie jest to nowość, ponieważ jesteśmy w czołówce niechlubnych rankingów od lat. Niemniej liczba wypadków spada.

W 2024 roku wskaźnik wypadkowości w skali całego kraju wyniósł 7,8. Niestety najwyższy jest w naszym województwie i wyniósł 10,7. Według statystyk najczęściej wypadkom ulegają rolnicy w średnim wieku, ze średnich i małych gospodarstw.

Wciąż największą nieostrożność wykazujemy podczas prac na wysokości. Upadki stanowią głów-

ny odsetek zgłoszeń do KRUS. 16% wszystkich wypadków to pogryzienie przez zwierzęta. Wzrasta za to odsetek wypadków z udziałem bydła opasowego. Staje się ono popularniejsze w naszym regionie, ale nie wszyscy mają od razu umiejętność właściwego odczytywania sygnałów dawanych przez zwierzęta.

(pw)

Prawo

Już tylko sieć

Od kilku lat przyzwyczajamy się, że większość spraw dotyczących gospodarstwa można załatwić przy pomocy komputera i bez konieczności odwiedzenia urzędów. Od nowego roku zniknie możliwość informowania o stanie zwierząt gospodarskich „na papierze”.

Do raportowania zmian na temat zwierząt gospodarskich służy system IRZplus. Początkowo był on dobrowolny, ale od 1 stycznia 2026 roku stanie się obligatoryjny. Dla tych, którzy będą mieli problemy ze sprzętem lub obsługą programu, przewidziano pomoc w powiatowych biurach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Aplikacja IRZplus przechodzi stałe zmiany. Ostatnie zaszyły 10 marca. Dodano możliwość składania dokumentów przez kreator dokumentów z poziomu strony głównej. Użytkownik będzie także mógł zarządzać bocznym menu, by usunąć nieużywane elementy.

(pw)

Wydarzenie

O ziołach i nie tylko

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Zarzeczewie pod Włocławkiem 27 marca organizuje szkolenie dotyczące ziół oraz drzew i krzewów obecnych w kulturze ludowej. To oferta głównie dla pań, chociaż nie tylko.

Kilkugodzinne szkolenie poprowadzi Anna Dykczyńska. Omówione zostaną zasady zbierania ziół oraz ich stosowania w medycynie ludowej i przy okazji świąt zarówno chrześcijańskich, jak i tych sięgających czasów pogańskich. Szkoleniu towarzyszyć będą warsztaty

zaparzania herbat ziołowych oraz wykonywania tradycyjnych palm wielkanocnych. Zapisy na szkolenie przyjmowane są telefonicznie pod numerem 723 330 996 lub mailowo anna.dykczynska@kpodr.pl.

(pw)

W kobietach siła

REGION 15 marca Anna Janiszewska, Sylwia Rawska, Anna Dąbrowska i Joanna Borowicz i ich „Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości” zorganizowały kolejny „Dzień kobiet z pasją”

– To przestrzeń, w której możemy być sobą, dzielić się historiami, inspirować się nawzajem i po prostu pogadać, bo w tym zaginionym świecie brakuje nam na te rozmowy czasu – mówiła

Joanna Borowicz. – Relacje, które budujemy, są naszą siłą, dlatego tak bardzo dziękujemy za tak liczne przyjęcie zaproszenia na nasz drugi dzień kobiet.

I po raz drugi z okazji „Dnia

kobiet z pasją” lipnowskie kino wypełniło się do ostatniego miejsca, ze sceny płynęły szczere słowa o życiu i wyzwaniach kobiet. Tym razem o sobie opowiedziały pedagog i terapeuta Beata Mendięgra Lewicka, psycholog i modelka Patrycja Podgórska oraz mistrzyni słodkich poczęstunków Klaudia Czarnecka.

– Nikt nie zrozumie bardziej innej kobiety niż kobieta – mówiła Beata Lewicka, lipnowska terapeutka i pedagog, spełniająca się na arenie ogólnopolskiej w stowarzyszeniu terapeutów. – Czuję się spełniona wtedy, kiedy mój podopieczny osiąga postęp, kiedy mogę wspomóc dziecko i jego rodziców. Czerpię radość z pracy,

która jest całym moim życiem. Mocne doświadczenia mnie hartują, porażka jest dla mnie doświadczeniem. Każdego dnia rano dziękuję za to, że jestem. Każdego dnia staram się dawać dobro innym, bo wyznaję zasadę, że to wróci do mnie podwójnie. Każda kobieta musi uwierzyć w swoich moc i siłę.

Każda z uczestniczek otrzymała piękny, kobiecy upominek, była lampka szampana na dobry początek i wspaniałe przekąski czekające w holu kina, można było posłuchać muzyki i poćwiczyć w tanecznym rytmie, można było zakupić piękne rękodzieło wykonane przez uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Lipnie,

zbadac wzrok, zrobić sobie niepowtarzalne zdjęcie i pobyć w towarzystwie silnych kobiet.

To było kolejne, drugie w kinie, trzecie z inicjatywy tych czterech kobiet spotkanie dla kobiet z pasją, które z roku na rok gromadzi coraz więcej uczestniczek z całego regionu, kolejne prelegentki, nowe wyzwania i okazje do spędzenia dnia kobiet inaczej, lepiej, owocniej. O powodzeniu projektu Anny Janiszewskiej, Sylwii Rawskiej, Anny Dąbrowskiej i Joanny Dąbrowskiej świadczą pełne sale kinowe i zadowolone kobiety powracające na coroczne spotkania.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Wojewoda odznaczy poetkę

GMINA SKĘPE ▶ Zofia Ewa Szczęsna, skępska poetka i emerytowana dyrektor przedszkola w Wiosce została uhonorowana przez ministra kultury tytułem „Zasłużony dla kultury polskiej”. Odznaczenie w imieniu ministra kultury i dziedzictwa narodowego wręczy laureatce wojewoda kujawsko-pomorski

– 31 marca odbędzie się uroczysta sesja rady miejskiej z udziałem wojewody kujawsko-pomorskiego, który odznaczy panią Zofię Ewę Szczęsną medalem „Zasłużony dla kultury polskiej” – mówi nam Rafał Gołębiowski, burmistrz Skępego. – Staramy się, żeby pani Zofia była obecna na tej sesji, jeżeli nie, to ktoś z rodziny odbierze tytuł.

Medal już dotarł do skępskiego ratusza wraz ze stosowną dokumentacją podpisaną przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego Hannę Wróblewską. Relację z uroczystości wręczenia odznaczenia opublikujemy na łamach naszej gazety.

– Wniosek o odznaczenie pani Zofii Szczęsnej tytułem „Zasłużony dla kultury polskiej” został skiero-

wany przez nas i takie odznaczenie pani Zofia otrzymała – opowiada Rafał Gołębiowski, burmistrz miasta i gminy Skępe. – Bardzo się cieszę z tego, że kolejna osoba z naszej gminy została doceniona i odznaczona. Odwiedziłem panią Zofię, mam nadzieję, że będę miał okazję osobiście pogratulować jej tego wyróżnienia.

Odznakę „Zasłużony dla kultury polskiej” nadaje się osobom wyróżniającym się w tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Przywilej honorowania obywateli tym zaszczytnym odznaczeniem ma minister kultury i dziedzictwa narodowego, dokonuje tego aktu zwykle na wniosek, w tym przypadku był to wniosek wóldarza miasta i gminy Skępe, ale złożony w wyniku apelu o wszczęcie procedury nadania przez

ministra kultury tytułu przez radną Aleksandrę Ruszkowską już w październiku minionego roku.

– Pani Zofia Ewa Szczęsna jest od wielu lat związana z naszą gminą nie tylko jako mieszkanka, nauczycielka, ale przede wszystkim poetka – wyjaśnia radna Aleksandra Ruszkowska. – W swoich wierszach pani Zofia z niezwykłą lekkością opisuje piękno skępskiej przyrody, sanktuarium Matki Boskiej Skępskiej, problemy ojczyzny, troski i radości prozy życia. Jej twórczość wnosi radość, wzruszenie i refleksję w życie codzienne czytelników. Pani Zofia Ewa Szczęsna jest przy tym nader skromną osobą, zaszytą w domowym zaciszu.

Jak wyjaśnia radna Ruszkowska właśnie z tych powodów ośmieliła się jesienią 2024 roku zawnioskować do burmistrza Rafała Gołębiowskiego o zauważenie tak zacnej obywatelski gminy Skępe i podjęcie stosownych kroków do utytułowania poetki. Wniosek radna Ruszkowska złożyła na ręce obecnego wóldarza gminy Skępe, dołączyła do dokumentu list Zofii Ewy Szczęsnej do burmistrza wraz z życiorysem oraz dwa rękopisy wierszy: „Ja wiem” i „Wszystko przemienie” oraz dwie wydane publikacje poetki.

Burmistrz Gołębiowski do wniosku radnej Ruszkowskiej przychylił się, zawnioskował i skępska poetka dołączyła do zasłużonych dla kultury polskiej. Zwierczeniem owego wniosku była promocja najnowszego tomu poezji, która odbyła się w auli Publicznego Przedszkola „Pod

lipami” w grudniu minionego roku.

– Ta uroczystość jest dla mnie wyjątkowym świętem – stwierdziła wówczas Zofia Ewa Szczęsna. – Chylę czoła przed panem profesorem Mirosławem Krajewskim, który zupełnie nieoczekiwanie dla mnie i ku mojemu wielkiemu zaskoczeniu dostrzegł w mojej poezji wartości, których się nie spodziewałam, bo przecież zawsze dla mnie najważniejsza była nasza rodzina, a także moja praca zawodowa, problemy przyjaciół, sprawy naszej ojczyzny i wszystkiego, co niesie codzienne życie. Natomiast wiersze i prozę pisałam wyłącznie w wolnych chwilach, z wielką łatwością i z potrzeby serca, i tak jest nadal.

Poetka nie mogła, z powodu choroby, uczestniczyć w spotkaniu autorskim zorganizowanym z ogromną pieczołowitością przez społeczność przedszkola „Pod lipami” w Wiosce, którym przez lata kierowała właśnie Zofia Ewa Szczęsna. List skierowany do zgromadzonych odczytała dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Skępem Agnieszka Ostrowska.

– Panią Zofię znam od 30 lat – mówi profesor Mirosław Krajewski. – W 1995 roku, kiedy byłem wrocławskim kuratorem oświaty, otrzymałem plik rękopisów pani Zofii. I zaczęła się nasza przyjaźń, a nawet miłość. Spośród ośmiu tomików poezji jakie wydała, siedem wydała w naszym wydawnictwie. Dzisiaj jest dzień szczególny, dzień sprawiania radości. Tomik ten powstał z naszej inicjatywy, bo po wielu latach pani

Zofia Szczęsna, zatroskana przede wszystkim swoimi kłopotami zdrowotnymi, a potem kłopotami zdrowotnymi swojego małżonka, już nie miała zamiaru wydawania kolejnego tomiku. My odwiedziliśmy panią Zofię w maju z okazji jej imienin, powiedziałem jej wtedy, że na 8 września prezentujemy jej nowy tomik. I tak się stało. Ja zaproponowałem tytuł i usłyszałem wzruszenie w głosie poetki. Tomik jest niewielki, jego tem jest kolor niebieski, kolor maryjny, bo pani Zofia wiele swoich wierszy poświęciła Matce Boskiej Skępskiej. Pamiętamy, że w Skępem najważniejszy jest klasztor, to dzięki niemu Skępe znane jest na całym świecie, to do niego zmierzają corocznie tysiące wiernych. Miejsce dzisiejszego spotkania jest także niezwykle, bo to przedszkole zbudowane zostało przez męża naszej poetki, Jerzego Szczęsnego, którego ona wspomina z wielką czcią.

Pierwsze wydanie ósmego tomu Zofii Ewy Szczęsnej z września 2024 roku okazało się strzałem w dziesiątkę. Wszystkie egzemplarze trafiły do czytelników, a wydawnictwo zdecydowało się na dodruk. Z inicjatywy profesora Krajewskiego na okładce, na klombie Zielińskich z 1936 roku, znalazła się Matka Boska Skępska. 6 grudnia niezwykle zbiór trafił do społeczności przedszkolnej i zacnych gości, dla których Zofia Szczęsna jest wyjątkowa i istotna jest jej poezja. Teraz do pani Zofii trafi medal za jej działalność na rzecz kultury.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Region

Premia za wiek dla stulatków

Na Kujawach i Pomorzu 224 osoby, które ukończyły 100 lat i więcej, otrzymują z ZUS-u specjalną premię za wiek, znaną jako świadczenie honorowe. Po waloryzacji wysokość tego zwiększenia do emerytury lub renty wynosi 6589,67 zł brutto miesięcznie.

W województwie kujawsko-pomorskim „bonus za wiek” z ZUS-u otrzymuje 224 osoby, które ukończyły 100 lat i więcej. Oddział ZUS w Toruniu wypłaca 110 takich świadczeń, podczas gdy Oddział ZUS w Bydgoszczy – 114 honorowych dodatków.

– Jedna z najstarszych beneficjentek, otrzymująca honorową premię z toruńskiego oddziału ZUS, ma 109 lat i obecnie mieszka w Gdańsku. Najstarszy beneficjent ma 104 lata i mieszka w Szwajcarii. Najstarsza seniorka oraz najstarszy senior, którzy otrzymują świadczenie honorowe z bydgoskiego oddziału ZUS, również mają 104 lata. Nestorka mieszka w powie-

cie chojnickim, natomiast nestor w Bydgoszczy – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Jeszcze w ubiegłym roku wysokość świadczenia honorowego była zróżnicowana i uzależniona od tzw. kwoty bazowej, obowiązującej w dniu setnych urodzin jubilatów. Dlatego seniorzy otrzymywali świadczenia w różnej wysokości. – Raz przyznana „honorowa emerytura” pozostawała niezmienna i była wypłacana w tej samej kwocie przez całe życie. Przepisy prawne zmieniły się 1 stycznia 2025 roku i zostały uregulowane ustawą. Dla seniorów, którzy nabyli prawo do

dodatkowej gratyfikacji po 29 lutego 2024 roku, ustalono kwotę tego świadczenia wynoszącą 6 246,13 zł brutto. Świadczenia honorowe, wypłacane do 31 grudnia 2024 roku w niższej wysokości, zostały z urzędu podwyższone w terminach płatności w styczniu 2025 roku – dodaje rzeczniczka.

Zgodnie z nowymi przepisami kwota świadczenia honorowego będzie waloryzowana co roku w marcu. Po podwyżce, od 1 marca 2025 roku, nowa wysokość dla osób, które ukończyły 100 lat i więcej, wynosi **6 589,67 zł brutto**.

Kiedy z urzędu, a kiedy na wniosek?

Osoby, które ukończyły 100 lat,

posiadają obywatelstwo polskie oraz mają prawo do emerytury lub renty, otrzymują świadczenie honorowe z urzędu. Oznacza to, że nie muszą składać w tej sprawie wniosku. Decyzję o przyznaniu świadczenia honorowego stulatk otrzyma z odpowiedniego organu emerytalnego lub rentowego, takiego jak ZUS, KRUS, Wojskowe Biuro Emerytalne, Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA czy Biuro Emerytalne Służby Więziennej. W sytuacji, gdy jedna osoba ma prawo do świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych przez dwa różne organy, świadczenie honorowe przyzna i będzie wypłacał ZUS.

Natomiast osoby, które nie mają prawa do świadczenia emerytalnego

go lub rentowego, o którym mowa w ustawie o świadczeniu honorowym, ale posiadają obywatelstwo polskie, ukończyły 100 lat oraz miały centrum interesów osobistych lub gospodarczych w Polsce przez co najmniej 10 lat po ukończeniu 16. roku życia, zobowiązane są do złożenia wniosku, jeśli chcą uzyskać prawo świadczenia honorowego. W takiej sytuacji ZUS przyzna 100-latkowi należne świadczenie od miesiąca, w którym złożony zostanie wniosek. Formularz wniosku o świadczenie honorowe (ESH) można znaleźć na stronie internetowej zus.pl oraz w każdej placówce Zakładu.

(red)

Zagłosuj na swojego dzielnicowego

REGION ▶ Od 10 lutego można oddawać głosy na „swojego dzielnicowego”. Komenda Główna Policji, Telewizja Puls oraz ekipa serialu kryminalnego „Dzielnica strachu” po raz trzeci, w ramach kampanii społecznej „DzielnicaBEZstrachu”, organizują internetowy plebiscyt, którego celem jest promowanie bezpieczeństwa i współpracy lokalnych społeczności z dzielnicowymi oraz wyłonienie Super Dzielnicowego 2025. Głosować można aż do końca kwietnia

Celem kampanii społecznej #DzielnicaBezStrachu jest zainteresowanie społeczeństwa problematyką bezpieczeństwa utrzymane w lekkiej konwencji, zaś samego plebiscytu zbliżenie dzielnicowych z mieszkańcami poprzez wyłonienie #SuperDzielnicowego 2025 oraz znalezienie najaktywniejszych polskich dzielnic w plebiscycie internetowym.

– Zgłoś swojego kandydata lub kandydatkę w formularzu zgłoszeniowym dostępnym na stronie <https://dzielnicabezstrachu.pl/> – zachęcają mundurowi. – Pamiętaj, za pierwszym razem musisz uzasadnić swoje zgłoszenie, a następnie możesz oddawać głosy na swojego kandydata raz dziennie przez cały okres trwania akcji. Na autorów najlepszych uzasadnień czekają nagrody: 5 x 1000 złotych. Twój kandydat lub kandydatka nie musi zostać laureatem plebiscytu, abyś Ty został jednym z jego zwycięzców. Super Dzielnicowemu 2025 roku wręczymy statuetkę, atrakcyjną nagrodę pieniężną oraz rolę w serialu „Dzielnica strachu”, a w wygranej dzielnicy zorganizujemy uroczystą galę oraz spotkanie z aktorami serialu, w których to wydarzeniach będziesz mógł wziąć udział. Choć tytuł, jak i samo

stanowisko, brzmią zdecydowanie męsko, to być może w obecnej edycji laureatką zostanie dzielnicowa? Wszak w 2025 roku obchodzimy 100. rocznicę powołania Policji Kobiectw, a tu warto dodać, że panie świetnie sprawdzają się na stanowisku dzielnicowych! Stanowią blisko 15% dzielnicowych, a wiele z nich szefuje dzielnicowym, zajmując stanowisko kierownika rewiru dzielnicowych. Ale o tym zadecydują internauci.

Inspiracją kampanii społecznej #DzielnicaBEZstrachu jest serial kryminalny „Dzielnica strachu” emitowany na kanale Puls 2, który od blisko czterech lat wciąż widzieliśmy w fascynujący świat policyjnej codzienności. To nie tylko emocjonujące i trzymające w napięciu sprawy, ale również opowieść o ludziach, którzy każdego dnia walczą o bezpieczeństwo swoich sąsiadów. Dzielnicowi to cisi bohaterowie ulic gotowi stanąć w obronie lokalnej społeczności. Produkcja cieszy się ogromną popularnością wśród widzów, czego wyrazem są m.in. trzy Telekamery, przyznane przez nich najlepszym aktorom.

Kampanię promują aktorzy z „Dzielnicy strachu”: Andrzej Młynarczyk, Jasper Sołtysiewicz, Aleksandra Listwan i Jagoda Małyszczak,

a także ubiegłoroczny zdobywca tytułu #SuperDzielnicowego – sierżant sztabowy Paweł Chmura z Warszawy. W scenariuszu i scenografii „Dzielnicy strachu” wkomponowano elementy istotne z punktu widzenia efektywnej realizacji zadań policji, a w wybranych wątkach występują prawdziwi policjanci.

Tak niestandardowe, a przy tym efektywne działania nie byłyby możliwe bez przychylności i wsparcia najwyższego kierownictwa, zarówno polskiej policji, jak i Telewizji Puls.

– Faktyczna zmiana modelu funkcjonowania polskiej Policji mająca na celu uspołecznienie jej działań, w tym również przywrócenie jej wiarygodności i skuteczności, jest działaniem długofalowym, wymagającym podejmowania również działań niestandardowych – podkreśla nadinspektor Roman Kuster – I Zastępca Komendanta Głównego Policji. – Do działań takich z całą pewnością możemy zaliczyć współpracę z Telewizją Puls, w ramach której prowadzimy dwie kampanie społeczne – #DzielnicaBEZstrachu oraz #ZnamTeNumery. Są to bezsprzecznie działania efektywne, ale z racji zasięgu medium jakim jest telewizja oraz poziomu merytorycznego, są one przede wszystkim efektywne. Cieszy, że mentalność Polaków ulega zmianie, że wzorem państw zachodnich, za którymi tak lubimy podążać, Polacy zaczynają dostrzegać, że bezpieczeństwo jest dobrem wspólnym, za które odpowiadamy my wszyscy nie zaś tylko policja. Cieszy również rodzące się zrozumienie tej idei ze strony innych instytucji, w tym podmiotów komercyjnych czego doskonałym

przykładem jest Telewizja Puls. Polska policja jest otwarta na współpracę i kooperację na rzecz bezpieczeństwa, stale poszukując partnerów i nowych form działania. Aktywnie współpracujemy na arenie międzynarodowej, wymieniając się również metodami działania z policjami praktycznie całego świata. Nigdy jednak nie przejmujemy rozwiązań bezkrytycznie, a zawsze oceniamy je w kontekście polskich uwarunkowań społeczno-organizacyjnych. Instytucja dzielnicowego jest chyba najbardziej ugruntowanym i rozpoznawalnym stanowiskiem w polskiej policji, stąd też cieszy, iż dzielnicowi zostali przez media zauważeni i docenieni. Dodać należy, że codzienna służba obchodowa często nie jest zbyt spektakularna, ale czytając uzasadnienia z poprzednich edycji plebiscytu, stwierdzić mogę, iż mieszkańcy dostrzegają ten trud, sympatyzują z dzielnicowymi, a wielu przypadkach odbierają ich jako cichych bohaterów naszych ulic. Bez wątpienia plebiscyt #SuperDzielnicowy odzwierciedla poziom profesjonalizmu, ale i sympatii, jaką darzeni są dzielnicowi.

– Telewizja Puls jako stacja komercyjna nie ma w koncesji zapisanej misji, ale ta jest zapisana w naszych genach – dodaje Dariusz Dąbski, prezes Telewizji Puls. – Nasze kanały Puls 1 i Puls 2 są obecne w każdym polskim domu – a to zobowiązuje. I ten obowiązek chcemy wypełniać jak najlepiej, łącząc rozrywkę z działaniami ważnymi społecznie. Prowadzimy wraz z policją dwie ogólnopolskie kampanie społeczne – #DzielnicaBEZstrachu oraz #ZnamTeNumery. Wspólnie ostrzegamy oraz chronimy, a w każ-

dą z kampanii zaangażowały się ekipy seriali „Dzielnica strachu” i „Lombard. Życie pod zastaw”. Niedawno podsumowaliśmy działania w ramach #ZnamTeNumery – kampania edukująca seniorów i ich bliskich na temat niebezpieczeństw w świecie cyfrowym dotarła do 20 milionów osób, a policyjne statystyki pokazały, że seniorzy stali się uważniejsi. Jesteśmy z tego ogromnie dumni, co nas motywuje do dalszych działań. W trzeciej edycji plebiscytu w ramach kampanii #DzielnicaBEZstrachu szukamy #SuperDzielnicowego i mamy nadzieję, że przełoży się ona na bezpieczeństwo lokalnych społeczności.

Kampania #DzielnicaBEZstrachu oraz plebiscyt #SuperDzielnicowy cieszy się ogromnym zainteresowaniem: w ubiegłym roku dzielnicowi spotykali się z mieszkańcami swoich rejonów służbowych, rozmawiali o ich codziennych wyzwaniach i pokazywali, jak mogą wpływać na ich bezpieczeństwo. Ich zaangażowanie nie przeszło bez echa. Media podchwyciły temat, dzieląc się inspirującymi historiami o policjantach, którzy każdego dnia robią coś więcej niż tylko strzegą porządku – stają się prawdziwymi bohaterami. Przekłada się to m.in. na liczbę oddanych głosów. Możemy zdradzić, że internauci już oddali ponad 33 000 głosów, wskazując swojego kandydata do tytułu #SuperDzielnicowego 2025. Przekroczone więc liczbę zamykającą ubiegłoroczną edycję, a nie zbliżyliśmy się nawet do półmetka plebiscytu. Głosowanie potrwa do końca kwietnia.

Opr. (Szyw)
fot. ilustracyjne

Region

Przez wypalanie traw cierpi natura

Ścierniska płoną przede wszystkim późnym latem i jesienią, natomiast wiosną rośnie zagrożenie pożarowe związane z wypalaniem traw. Szkody dla ekosystemów pól, łąk i pastwisk są oczywiste i ogromne.

Należy wiedzieć, że ten proceder jest niezgodny z prawem i grożą za niego surowe sankcje karne a także odebranie części lub całości dopłat. Zgodnie z przepisami za usuwanie roślinności przez wypalanie z gruntów rolnych, obszarów kolejowych, pasów przydrożnych, trzcinowisk lub szuwarów grozi kara aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 30 000 zł.

Co więcej, jeśli dojdzie do pożaru, który spowoduje zagrożenie utraty zdrowia lub życia wielu osób albo spowoduje zniszczenie mienia wielkich rozmiarów, sprawca może zostać pozbawiony wolności nawet na 10 lat.

Oprócz wspomnianych sankcji rolnikowi, któremu zostanie udowodnione takie podpalenie a jest beneficjentem płatności bezpo-

średnich i obszarowych, grożą konsekwencje ze strony Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w postaci redukcji dopłat lub ich odebrania.

Od 2015 r. ARiMR nałożyła sankcje finansowe na 156 rolników, a 18 gospodarzy w ogóle nie otrzymało spodziewanego dofinansowania.

(AdWo), fot. ilustracyjne

Sympatycy Konfederacji na spotkaniu w Lipnie

REGION ➤ Blisko 40 osób wzięło udział w Otwartym Spotkaniu Konfederacji Nowej Nadziei, które odbyło się 14 marca 2025 r. w Lipnie. Organizatorami wydarzenia byli liderzy lokalnych struktur Konfederacji w powiecie lipnowskim: Przemysław Sylwester Golubiński z Lipna oraz Mariusz Waćławski z Dobrzynia nad Wisłą

Spotkanie cieszyło się sporym zainteresowaniem mieszkańców Lipna i okolic. W trakcie rozmów poruszano zagadnienia związane zarówno z trwającą kampanią prezydencką Sławomira Mentzena, jak również bieżącymi działaniami lokalnych struktur Konfederacji. Mariusz Waćławski zwrócił uwagę na potrzebę przełamania istniejących układów w lokalnej polityce.

– Lipno posiada ogromny potencjał, który obecnie jest marnowany przez brak kompetencji, nepotyzm i kolesiostwo. Potrzebujemy ludzi niezależnych, stawiających na wiedzę ekspertów i profesjonalne doradztwo, a nie na znajomości i układy – zaznaczył Mariusz Waćławski.

Swoją opinią podzielił się również współorganizator spotkania Przemysław Sylwester Golubiński, lider Konfederacji Nowej Nadziei w Lipnie.

– Bardzo cieszy mnie rosnąca aktywność mieszkańców, którzy coraz bardziej angażują się w życie społeczno-polityczne naszego regionu. Naszym celem jest aktywizacja lokalnej społeczności oraz zapewnienie mieszkańcom realnego wpływu na przyszłość Lipna i całego po-

wiatu – stwierdził Golubiński.

Gościem specjalnym spotkania był Marcin Łasiński, prezes Okręgu Toruńskiego Konfederacji Nowej Nadziei oraz kandydat Konfederacji w przyszłych wyborach parlamentarnych. Organizatorzy podkreślali, że mandat poselski dla Marcina Łasińskiego oznaczałby silniejsze wsparcie dla inicjatyw lokalnych na szcze-

blu centralnym.

W spotkaniu uczestniczyli także lokalni przedsiębiorcy. Podkreślali potrzebę ograniczenia nadmiernej biurokracji, uproszczenia systemu podatkowego oraz realnego wsparcia ze strony samorządu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Zaznaczyli, iż powiat lipnowski posiada wyjątkowe

położenie oraz niewykorzystany potencjał gospodarczy.

Ważnym punktem spotkania była również nabierająca rozpędu kampania prezydencka Sławomira Mentzena. Podkreślano, że ewentualny sukces Mentzena będzie miał bezpośredni wpływ na rozwój regionu lipnowskiego, zwiększając możliwości pozyskiwania środków oraz wsparcie

lokalnych projektów. Liderzy Nowej Nadziei zgodzili się, że prezydent spoza dotychczasowego układu politycznego to realna szansa na realizację istotnych inwestycji w powiecie.

Uczestnicy dyskusji zgodzili się także, że istotne jest dalsze wzmocnienie lokalnych struktur partyjnych, które mogą stanowić fundament trwałej zmiany zarówno politycznej jak i gospodarczej – na poziomie samorządowym oraz ogólnopolskim. Podkreślono potrzebę stworzenia warunków, które zatrzymają młodych ludzi w regionie oraz przyciągną nowe inwestycje.

– Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział w spotkaniu i zapraszamy na kolejne wydarzenia w gminach powiatu lipnowskiego. Najbliższe spotkania odbędą się: w piątek 21 marca o godz. 18:30 w Chrostkowie (Chrostkowo 92B) oraz w sobotę 22 marca o godz. 18:30 w Dobrzyniu nad Wisłą (ul. Szkolna 28). Wszystkie informacje dotyczące spotkań i bieżących działań dostępne są na Facebooku „Konfederacja Lipno” – informują lipnowskie struktury Konfederacji.

(ak), fot. nadesłane

Sukcesy w prestiżowych olimpiadach

GOLUB-DOBRYŃ 8 marca na kampusie uniwersytetu w Białymstoku odbył się XIII finał Olimpiady Wiedzy o III RP. W gronie najlepszych uczestników znalazła się Zosia Pieczka, która osiągnęła tytuł finalistki tej prestiżowej olimpiady

Jej imponująca wiedza oraz zaangażowanie zostały docenione, w nagrodę otrzymała indeksy na 17 renomowanych uczelni w Polsce, w tym na kierunku prawo. To wyjątkowe wyróżnienie otwiera przed nią szerokie możliwości akademickie i zawodowe. Z kolei 15 marca w Warszawie odbył się finał IX Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Zespół Szkół nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu reprezentowali: Zofia Pieczka i Hubert Kiełpiński. Hubert uzyskał tytuł uczestnika zawodów III stopnia, natomiast Zosia osiągnęła spektakularny sukces – zajęła V miejsce w Polsce i zdobyła tytuł Pierwszej Damy Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Ponadto została również laureatką tej olimpiady, co potwierdza jej wszechstronną wiedzę i umiejętność.

jętności.

Warto podkreślić, że Liceum Ogólnokształcące im. Anny Wazówny to jedyna szkoła w Pol-

sce, która uczestniczyła we wszystkich dziewięciu edycjach Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Olimpiada

ta ma ogromne znaczenie – jest uwzględniana w prestiżowym rankingu szkół średnich tygodnika Perspektywy, co dodatkowo

podkreśla jej rangę oraz wpływ na przyszłość uczniów. Sukcesy uczniów Wazówny to efekt ich wytrwałej pracy oraz zaangażowania nauczyciela Marka Beyger, który prowadzi dodatkowe zajęcia na platformie Microsoft Teams. Te zajęcia, odbywające się codziennie od 3 września ubiegłego roku, są realizowane w pełni charytatywnie, co świadczy o ogromnym poświęceniu i pasji pedagogicznej nauczyciela.

– Drodzy uczniowie klas ósmych! Jeśli marzycie o zdobyciu indeksu na prestiżowe uczelnie w Polsce, Wazówna to idealne miejsce dla Was. Dołączcie do nas i rozwijajcie swoje umiejętności w inspirującym środowisku. Czekamy na Was – zachęca nauczyciel Marek Beyger.

(ak)

fot. nadesłane

Golub-Dobrzyń

Dla umysłów ścisłych

14 marca z okazji Dnia Liczby Pi zorganizowano w ZS nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu wyjątkowe wydarzenie – „Noc Klas Politechnicznych”.

– Była to doskonała okazja do zaprezentowania naszych klas „A”, w których uczniowie realizują rozszerzony program z matematyki, fizyki lub informatyki oraz języka angielskiego – wyjaśnia Marek Beyger z „Wazówny”.

Uczniowie z klas 2A i 3A pod opieką swoich nauczycieli przygotowali liczne atrakcje, w tym pokazy naukowe, konkursy oraz interesujące doświadczenia, które angażowały uczestników w świat nauki i technologii. Nie

zabrakło również upominków i słodkiego poczęstunku, które umiliły wspólnie spędzony czas.

Organizatorzy serdecznie dziękują uczniom: Zespołu Szkół Miejskich w Golubiu-Dobrzyniu SP 2 im. Orła Białego, Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Lisewie, Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Jędrzycki w Ostrowitem, za liczny udział, entuzjazm i wspianą atmosferę!

– Szczególną radość sprawiła nam obecność absolwentów naszej szkoły, którzy wcześniej

uczęszczali do klas politechnicznych. Podzielili się swoimi doświadczeniami związanymi z dalszą edukacją oraz ścieżkami kariery, pokazując, jak wiele możliwości otwierają przed młodymi ludźmi kierunki związane z matematyką, fizyką i informatyką. Dziękujemy wszystkim za wspólnie spędzony czas i już teraz zapraszamy na kolejne wydarzenia – dodaje Beyger.

(ak)

fot. nadesłane

Golub-Dobrzyń

Zmagania z ekonomią

W ramach współpracy nauczycielki matematyki Doroty Sęk i nauczyciela biznesu i zarządzania Marka Beyger oraz Justyny Radziwińskiej (język angielski) 14 marca uczniowie klasy 2a i 3a wzięli udział w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy o Ekonomii i Gospodarce im. Profesora Kazimierza Sokołowskiego.

Konkurs ten, organizowany przez Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, ma wieloletnią tradycję – jego pierwsza edycja odbyła się wiosną 1999 roku. Od tego czasu, przez ponad dwie dekady, w rywalizacji wzięło udział około 10 tysięcy uczestników, spośród których wyłoniono 380 laureatów. Głównym celem konkursu jest popularyzacja wiedzy z zakresu ekonomii oraz współczesnych problemów gospodarczych, a także rozwijanie zainteresowań uczniów w tych dziedzinach.

Wydarzenie stanowi doskonałą okazję dla młodzieży do sprawdzenia swojej wiedzy, a także do nawiązania kontaktów ze środowiskiem akademickim i ekspertami w dziedzinie ekonomii. – Uczniowie naszej szkoły wykazali się dużym zaangażowaniem i przygotowaniem, co pozwoliło im na zdobycie cennego doświadczenia oraz poszerzenie horyzontów w zakresie zagadnień ekonomicznych – podsumowuje Marek Beyger z ZS nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu.

(ak), fot. nadesłane

Z ekologią za pan brat

GMINA RYPIN ▶ W Szkole Podstawowej w Zakroczu z okazji zbliżającego się Dnia Recyklingu odbyły się wyjątkowe zajęcia dla najmłodszych uczniów

Pierwszoklasiści mieli okazję dowiedzieć się, czym jest recykling, dlaczego jest tak ważny i co można stworzyć z przetworzonych odpadów. Dzieci z dużym zaangażowaniem poznawały zasady segregacji śmieci. Uczyły się odróżniać szkło, papier i plastik oraz dowiedziały się, do których pojemników należy wyrzucać poszczególne odpady, aby mogły zostać po-

nownie wykorzystane. Dzięki interaktywnym zabawom i rozmowom przekonali się, że recykling ma ogromny wpływ na ochronę środowiska.

Jednym z najbardziej kreatywnych elementów zajęć było tworzenie EKO-ludków – figurek powstałych z plastikowych butelek, kartonów, nakrętek i innych materiałów, które zazwyczaj trafiają do kosza. Dzie-

ci z radością projektowali swoje unikalne postacie, pokazując, że śmieci mogą zyskać drugie życie w niezwykle pomysłowy sposób. Dzięki takim inicjatywom najmłodsi uczą się dbać o planetę już od najmłodszych lat. To dowód na to, że edukacja ekologiczna może być nie tylko wartościowa, ale też inspirująca i pełna dobrej zabawy

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Szkolna kawiarnia

W Szkole Podstawowej w Zakroczu zapach świeżo parzonej kawy, aromatycznej herbaty i domowych wypieków unosił się po korytarzach, kusząc uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.

A wszystko to za sprawą wyjątkowej inicjatywy – z okazji Dnia Piekarza i Cukiernika szkolna społeczność postanowiła otworzyć jedyną w swoim rodzaju kawiarnię. Na gości czekały ręcznie wykonane ciastka, babeczki oraz inne słodkie

prysmaki, które szybko zniknęły z talerzy. Nie zabrakło również czegoś na ciepło – uczniowie z klasy szóstej wcielili się w rolę kucharzy i przygotowali chrupiące, idealnie doprawione tosty, serwowane z uśmiechem.

Atmosfera w szkolnej kawiarence była niezwykle przyjemna – każdy mógł na chwilę przysiąść, delektując się aromatyczną kawą i smakołykami, a jednocześnie docenić ciężką pracę piekarzy i cukierników, bez których nasze codzienne życie byłoby zdecydowanie mniej słodkie. Impreza okazała się ogromnym sukcesem – zarówno uczniowie, jak i nauczyciele z entuzjazmem wspominali ten wyjątkowy dzień.

(AdWo)
fot. nadesłane

Rypin

Pochwała dla strażaka

W poniedziałek 10 marca komendant PSP w Rypinie, bryg. Dariusz Łęgosz, wraz ze swoim zastępcą, kpt. Marcinem Czarneckim, wręczyli pisemną pochwałę oraz nagrodę pieniężną mł. ogn. Grzegorzowi Chudowskiemu.

Strażak został wyróżniony za swoją wzorową postawę i odwagę, jaką wykazał się poza czasem pełnienia służby. Do zdarzenia, za które został nagrodzony, doszło 14 lutego br. w Toruniu, na skrzyżowaniu ul. Szosa Lubicka z ul. Olsztyńską. Mł. ogn. Grzegorz Chudowski, będąc świadkiem wypadku drogowego, natychmiast ruszył na pomoc poszkodowanym. Przed przybyciem zastępu straży pożarnej udzielił pierwszej pomocy, wykazując się niezwykłą determinacją, profesjonalizmem i troską o bezpieczeństwo uczest-

ników zdarzenia.

Dzięki swojej postawie strażak udowodnił, że niesienie pomocy to nie tylko jego zawód, ale także życiowa misja. Jego odwaga i poświęcenie zostały docenione przez przełożonych, którzy podkreślili, że taki przykład godny jest najwyższego uznania. Mł. ogn. Grzegorz Chudowski swoim działaniem pokazał, że strażacy są zawsze gotowi do ratowania życia – niezależnie od miejsca, czasu i okoliczności.

(AdWo), fot. PSP Rypin

Gmina Rogowo

Porządki wokół kościoła

Miniona sobota była dla strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej w Nadrożu dniem pełnym pracy, ale i satysfakcji. Druhowie, zarówno młodszy, jak i starsi, a także drużni, licznie stawili w Żałem, by wspólnie zadbać o teren wokół kościoła.

Zapału do pracy nie brakowało – grabienie liści, porządkowanie alejek, sadzenie kwiatów i krzewów wymagało dużego wysiłku, ale strażacy udowodnili po raz kolejny, że na nich zawsze można liczyć. Wśród pracujących panowała wspaniała atmosfera – każdy miał swoje zadanie i wykonywał je z pełnym zaangażowaniem.

OSP Nadroże to jednostka, która słynie nie tylko z gotowo-

ści do ratowania życia i mienia, ale także z troski o lokalną społeczność i jej potrzeby. Dzięki ich wysiłkowi teren wokół kościoła w Żałem zyskał nowe oblicze – zadbane ścieżki, świeże nasadzenia i porządek, który cieszy oko parafian. Druhowie z Nadroża z pewnością jeszcze nie raz pokażą, że są gotowi do działania – nie tylko w obliczu zagrożenia, ale i wtedy, gdy potrzeba po prostu pomóc.

(AdWo)

Pamiętają o papieżu

GMINA ROGOWO ➤ 12 marca w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu odbył się wyjątkowy IX Przegląd Poezji i Prozy Jana Pawła II, który przyciągnął uczniów z całej Polski

Tegoroczna edycja, odbywająca się pod hasłem „Pielgrzym nadziei”, stała się nie tylko okazją do zaprezentowania literackich talentów młodych ludzi, ale także do głębokiej refleksji nad wartościami, które papież Polak nieustannie promował: nadzieją, wiarą i miłością. Wydarzenie rozpoczęło się od serdecznego powitania przez Milenę Sobocińską-Krupską, organizatorkę konkursu, która w słowach pełnych szacunku i uznania zwróciła się do uczestników.

– „Dziękuję Wam za zaangażowanie w zgłębianie poezji i kulturowanie wartości, które były fundamentem nauk Jana Pawła II” – mówiła, przypominając, jak

wielką rolę w życiu papieża Polaka odgrywała nadzieja. „Papież podkreślał wartość nadziei, która buduje moralną i duchową postawę człowieka. Kształtuje ona poczucie odpowiedzialności za przyszłe pokolenia i daje siłę do pokonywania trudności” – dodała organizatorka, podkreślając także duchowe dziedzictwo Polski, które Papież zawsze stawiał w centrum swoich nauk.

Następnie Milena Sobocińska-Krupska cytowała słowa Jana Pawła II, które w 1979 roku wypowiedział do młodzieży w Krakowie: „Abyście nigdy nie zwątpili, nie znużyli się i nie zniechęcili, abyście nie podcinali sami tych korzeni,

z których wyrastamy”. Zwróciła również uwagę na duchowe znaczenie tego przesłania w kontekście współczesnych wyzwań, z którymi mierzy się młode pokolenie.

W przeglądzie wzięli udział reprezentanci 14 szkół z całej Polski. Uczniowie, pod okiem swoich nauczycieli, przygotowali prezentacje wymagającej poezji Jana Pawła II, której głębia i piękno wzbudzały podziw, a zarazem stawiają wyzwanie dla młodych artystów. Praca nad interpretacją utworów papieża Polaka to nie tylko kwestia techniki recytatorskiej, ale przede wszystkim umiejętność przekazania pełnego ładunku

emocjonalnego, który zawarty jest w każdej linijce poezji Jana Pawła II. Szczególne podziękowania organizatorzy skierowali do osób, które wsparły przedsięwzięcie.

„Dziękujemy za ogromne serce, dobrą wolę oraz wsparcie finansowe, które umożliwiły zorganizowanie konkursu na tak wysokim poziomie” – mówiła organizatorka. Laureaci konkursu otrzymali dyplomy, ręcznie wykonane anioły autorstwa Karoliny Meler, karty pamiątkowe oraz nagrody książkowe. Wszyscy uczestnicy, niezależnie od zdobytych miejsc, zostali obdarowani drobnymi upominkami oraz pamiątkowymi dyplomami. Konkurs

był nie tylko okazją do rywalizacji, ale także do integracji młodzieży szkolnej oraz rozwijania pasji literackich. Nadrzędnym celem przeglądu, jak podkreśliła Milena Sobocińska-Krupska, było „popularyzowanie poezji Papieża-Polaka oraz uwrażliwienie młodzieży na piękno słowa pisanego i wartości, które Jan Paweł II przekazywał swoim życiem i naukami”. Tegoroczna edycja konkursu pokazała, jak wielką rolę w kształtowaniu młodych ludzi może odgrywać literatura, pełna mądrości, nadziei i wiary w lepszą przyszłość.

(AdWo)
fot. nadesłane

Region

Druhny z kwiatami

W Skępem odbyły się obchody II Wojewódzkiego Dnia Kobiet, które zgromadziły wyjątkowe grono osób, w tym przedstawicieli różnych instytucji. Gminę Rypin reprezentowały druhny z OSP Kowalki – Janina Oręadowska i Wioletta Goldberg.

Uroczystości rozpoczęły się od wizyty w skępskim sanktuarium, które jest jednym z najważniejszych miejsc kultu religijnego w regionie. Uczestnicy wydarzenia mieli okazję poznać historię tego wyjątkowego miejsca, które od lat przyciąga pielgrzymów. Spotkanie rozpoczę-

ło się od słów powitania, które wprowadziły gości w wyjątkowy charakter tego dnia. Następnie wszyscy przeszli do remizy miejscowej jednostki OSP, gdzie kontynuowano obchody.

Na gości czekały ciepłe słowa, kwiaty oraz symboliczne życzenia dla pań z okazji ich święta.

Była to chwila pełna serdeczności i szacunku, której nie zabrakło także wspaniałej oprawy muzycznej, zapewnionej przez orkiestrę dętą Ochotniczej Straży Pożarnej w Skępem. W uroczystości udział wzięli m.in. prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Toruniu druh Jarosław Herbow-

ski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Małgorzata Baranowska, starosta lipnowski Krzysztof Baranowski oraz burmistrz Skępem Rafał Gołębiowski.

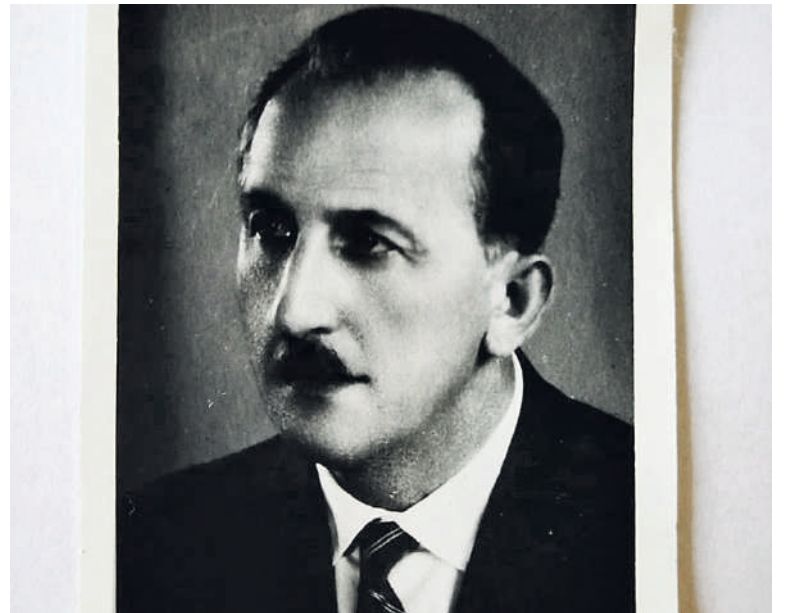
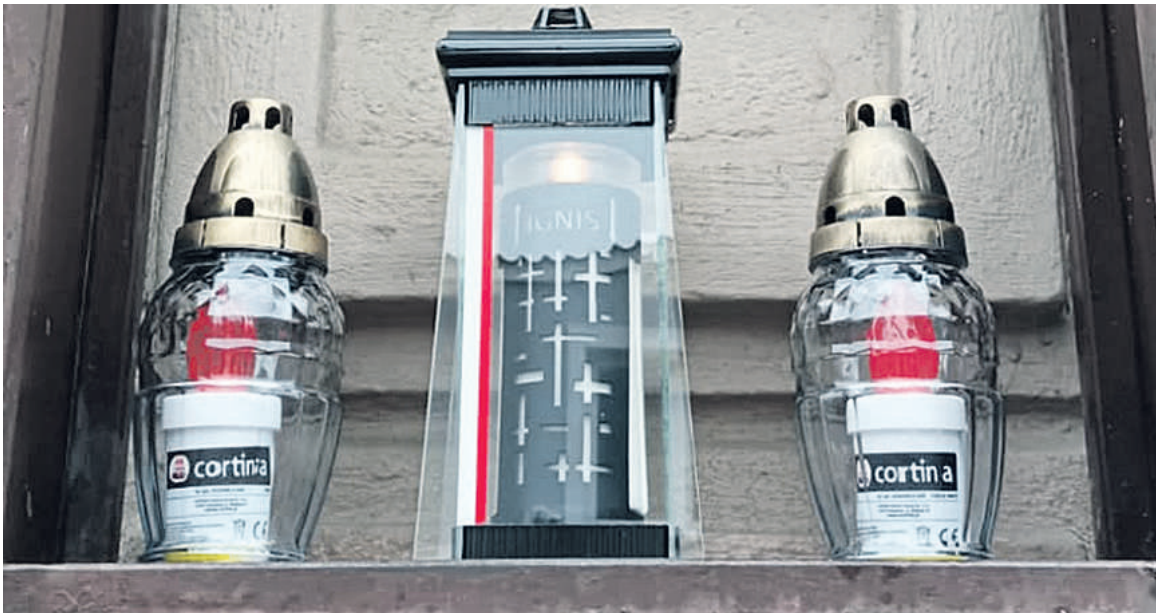
Wszyscy goście podkreślali znaczenie takich wydarzeń dla integracji społeczności lokalnych

oraz dla podkreślenia roli kobiet w życiu społecznym i zawodowym. Spotkanie miało charakter kameralny, a jednocześnie pełne było ciepłej, przyjaznej atmosfery, która sprzyjała rozmowom i wymianie doświadczeń.

(AdWo), fot. nadesłane

O Franciszku Dłutku – rypińskim Judymie

RYPIN ▶ 26 lutego 2025 r. sala kinowa Rypińskiego Domu Kultury przyjęła bardzo liczne grono osób zainteresowanych wspomnieniami o dr Franciszku Dłutku, niezwykle pozytywnej postaci

Warszawianin z urodzenia, z wyboru mieszkaniec miasta Rypin, który swoje życie zawodowe, społeczne i kulturalne pasje związał z naszym regionem, pozostawiając po sobie spuściznę nt. historii szpitalnictwa, regionu, dzieła sztuki, meble, zabytkowe pamiątki, bibliotekę z cennymi rękopisami, które pośmiertnie wg testamentu lekarza otrzymały rypińskie biblioteki oraz Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

Przypomnijmy zatem, kim był Franciszek Feliks Dłutek.

Urodził się 26.02.1904 r. przy znanej ulicy Królewskie Przedmieście, przy której ukończył Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując tytuł doktora wszech nauk lekarskich. Po odbyciu służby wojskowej ze stopniem porucznika rezerwy sanitarnej walczył w II wojnie światowej w 20. Dywizji Piechoty w okolicach Mławy i Modlina. Przeżył obóz jeniecki w Działdowie. Zwolniony wrócił do Rypina z uwagi na przydatność ratowania tutaj Niemców na oddziale wewnętrznym i zakaźnym. Potajemnie był aktywny w organizacjach konspiracyjnych POW "Znak" i AK pod pseudonimem „Artur”, prowadząc szkolenia dla sanitariuszy, wysyłając paczki żywnościowe dla jeńców w obozach. Swoją pracę zawodową, którą traktował jako misję, całkowicie oddanie się pacjentowi niezależnie od pory dnia i nocy, rozpoczął jako wolontariusz w Szpitalu Praskim im. Przemienienia Pańskiego. Poszukując pracy

przez 3 lata, zatrudnił się w sanatorium gruźliczym w Mińsku Mazowieckim. Na szczęście dla Rypina 1.11.1935 r. wygrał konkurs, zostając ordynatorem Oddziału Wewnętrznego szpitala, który wówczas miał za patrona Św. Marcina, a w którym kapłanem był ks. Czesław Lissowski, bardzo zasłużony kapłan (zginął w Dachau). Panowie zostali przyjaciółmi, łączyła ich m. in. pasja do historii ziemi dobrzyńskiej.

Piastował różne funkcje, do 1956 r. – dyrektora szpitala, również ordynatora Oddziału Wewnętrznego. W nowatorski sposób opanowywał gruźlicę, innowacyjnie w rypińskim szpitalu stosował sztuczną oddechową i otrzewną. Opisywał badania elektrokardiologiczne operowanym chorym na astmę oskrzelową. Prowadził pracownię rentgenowską i laboratorium analityczne.

Pomimo, że 1 marca 1972 r. przeszedł na emeryturę, to kierował we własnym mieszkaniu poradnię przeciwgruźliczą oraz do 28.1.1986 r. przychodnię PKP. W latach 1945-1946 Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia” zaszczycone było jego honorowym prezesowaniem. W 1985 r. był członkiem-założycielem Dobrzyńskiego Oddziału Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, które pośmiertnie wydało bardzo prekursorską pozycję autorstwa doktora zat. „Rys historyczny szpitalnictwa regionu rypińskiego (1323-1923), z inicjatywy prezesa dr Mirosława Krajewskiego. W/w pozycję jeszcze z udziałem autora

prezentowano społeczeństwu miasta w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej i członkom Stowarzyszenia PAX oraz zaproszonym gościom.

Państwo polskie w 1971 r. przyznało doktorowi Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, w 1958 r. Srebrny Krzyż Zasługi, w 1980 r. Medal Zasłużony Lekarz, a lokalne władze Miejska Rada Narodowa wpisała go do Księgi Zasłużonych dla Rypina. Doktor Franciszek F. Dłutek ma też swoją ulicę, od 7.12.2001 r. patronuje powiatowemu szpitalowi w Rypinie, gdzie patrzy na pacjentów z artystycznego witrażu pracowni E. A. Bednarskich. 26.02.2014 r. w 110. rocznicę urodzin z inicjatywy Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” ks. prał. Tadeusz Zaborny odprawił mszę św. za spójność jego duszy.

O tym wszystkim na bazie wspomnień w różnych wypowiedziach osób związanych z rypińskim Judymem, pamiętających o jego zasługach dla uczczenia pracy, postawy jako człowieka, wyrazu wdzięczności powstał film dokumentalny wg scenariusza i w reżyserii Zenobii Rogowskiej, ówczesnej przewodniczącej O/M PAX w Rypinie i Elżbiety Budzanowskiej, byłej dyrektorki Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

Po 31 latach od realizacji, w 121. rocznicę urodzin dr F.F. Dłutka przywołano zasłużoną postać w obejrzanych i wysłuchanych wypowiedziach Joanny Stawińskiej z Warszawy, ciotecznej wnuczki doktora, nagranej przy domu urodzenia,

gmachu ukończonej uczelni, przy rodzinnym pomniku jego miejsca spoczynku na Cmentarzu Powązkowskim.

Sprawne oko i ręka operatora kamery Andrzeja Pawlewicza z tutaj domu kultury utrwaliło ważne wątki biograficzne ówczesnych pracowników służby zdrowia, szpitala: dr Witolda Ferdyna, będącej przy łóżu śmierci lek. med. Mirosławy Trojankowskiej-Lasińskiej, pielęgniarki Barbary Jenzieskiej, serdecznego przyjaciela ks. prał. Czesława Chojeckiego, pracowników rypińskich bibliotek Romana Piotrowskiego i Stefana Jankowskiego oraz Janiny Gabryszak, prowadzącej dom lekarza. W dokumencie nie zabrakło wypowiedzi mieszkańców patrona ulicy, przechodniów podczas sondy ulicznej, pełnych szacunku i znajomości biografii bohatera artykułu.

W drugiej części emitowanego filmu obejrzano uroczystość, mającą podniosły charakter, z odsłonięcia tablicy przy ul. Kościuszki 5, upamiętniającej rypińskiego Judyma z następującą inskrypcją: „W tym domu w latach 1936-1988 mieszkał i pracował dr Franciszek Dłutek, oficer W.P. – obrońca Modlina, przyjaciel chorych, ftyzjatra”. Przez ks. prał. Czesława Chojeckiego odprawiona była msza św. z oprawą scholi Parafii Św. Trójcy, prowadzoną przez ówczesnego kapłana Adama Stanisławskiego, podczas której poświęcono w/w tablicę ufundowaną spontanicznie przez zebrane grono słuchaczy

wieczornicy Stow. PAX nt. życia i działalności dra F.F. Dłutka. Przyniesiona procesyjnie biała marmurowa tablica ze złotymi literami zainstalowana została na frontowej stronie budynku przez rzeźbiarza Wincentego Bernata z pomocą sąsiada p. Szpanelewskiego. Na twarzach zebranych osób biorących udział w uroczystości widać było wzruszenie, łzy, wypowiedziane zostało podziękowanie ks. prał. Czesława Chojeckiego pod adresem rypińskiego Oddziału Stowarzyszenia PAX, złożono kwiaty, zapalono znicze. Współcześnie przechodząc ulicą Kościuszki, można często zauważyć zapalone od ponad 30 lat światełka, będące wyrazem wdzięczności, szacunku dla tego wielkiego człowieka.

Niech dwie zamieszczone wypowiedzi będą świadectwem złożonego hołdu o pamięci wybitnego lekarza. „Doktor Dłutek to wzór człowieczeństwa i etyki lekarskiej” (Janina Żółnowska) oraz podziękowaniem za film dokumentalny „Piękna historia o pięknym człowieku” (Anna Łasińska).

Autorki scenariusza, reżyserki Zenobia Rogowska i Elżbieta Budzanowska składają podziękowania Wawrzyńcowi Turowskiemu z Rypińskiego Domu Kultury za obróbkę techniczną filmu z 1991 roku, który uzyskał lepszą jakość. Uroczystość odbyła się w ramach obchodów 680. rocznicy nadania praw miejskich Rypinowi.

(ak)
fot. nadesłane

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Druga połowa marca to czas, gdy Koziorożec poczuje, że jego wysiłki w pracy zaczynają przynosić wymierne efekty. Warto docenić siebie za to, ile już udało się osiągnąć. Możesz liczyć na aprobatę przełożonych, ale nie zapomnij o równowadze między życiem zawodowym a prywatnym. W sferze uczuciowej poczujesz, że masz wsparcie bliskich, a Twoje relacje będą stawały się coraz silniejsze.

WODNIK 20.01-18.02

Druga połowa marca przyniesie Wodnikom nowe wyzwania, które wymagać będą Twojej innowacyjności. W pracy pojawią się projekty, które będą wymagały nowatorskiego podejścia. Bądź otwarty na zmiany, które będą się pojawiały, bo to może przynieść Ci nieoczekiwane korzyści. W miłości pojawi się potrzeba głębszej rozmowy z partnerem, która wyjaśni nieporozumienia. To dobry moment na odświeżenie relacji.

RYBY 19.02-20.03

Dla Ryb druga połowa marca będzie okresem wyzwań, które będą wymagały od Ciebie cierpliwości i wytrwałości. Zauważysz, jak Twoje marzenia i plany zaczynają nabierać realnych kształtów. Zawodowo poczujesz, że jesteś na właściwej drodze, ale to wymaga jeszcze pracy nad detalami. W miłości czeka Cię czas na refleksję – postaraj się słuchać swojego serca i nie ignorować emocji partnera.

BARAN 21.03-20.04

Druga połowa marca przyniesie Baranom dużo energii i chęci do działania. Twoje pomysły zyskają na znaczeniu, a kreatywność pozwoli Ci zdobywać nowych sojuszników. Jednak bądź ostrożny w relacjach z bliskimi – niektóre słowa mogą zostać źle zrozumiane, a Twoje intencje mogą zostać odebrane w sposób, którego się nie spodziewasz. Zadbaj o balans między życiem zawodowym a osobistym.

BYK 21.04-21.05

W drugiej połowie marca dla Byków ważne będzie poszukiwanie stabilności. Zauważysz, jak w twoim życiu zbliżają się pozytywne zmiany zawodowe. To idealny moment, by rozważyć długoterminowe inwestycje – zarówno finansowe, jak i emocjonalne. Mimo że będziesz kusić przez różne impulsy, postaraj się trzymać kurczowo planu. Związki staną się bardziej harmonijne, a Twoja relacja z partnerem nabierze głębi.

BLIŻNIĘTA 22.05-20.06

Marzec to czas, w którym Twoja komunikacja stanie się bardziej klarowna. Będziesz miał łatwość w wyrażaniu swoich myśli i to pomoże Ci rozwiązać pewne konflikty, które nagromadziły się w ostatnich tygodniach. Zaskoczy Cię nieoczekiwany zwrot akcji w pracy. Z kolei życie prywatne przyniesie Ci chwilę relaksu, szczególnie w weekendy. Nie bój się odpocząć i pozwól sobie na chwilę wytchnienia.

RAK 21.06-22.07

Marsz w drugiej połowie marca to czas dla Raka na ponowne zdefiniowanie swoich celów życiowych. Czeką Cię szereg zmian, które na początku mogą wydawać się niełatwe, ale z biegiem czasu zobaczysz, że to krok w stronę rozwoju. W relacjach z innymi ważne będą emocje – bądź otwarty na bliskich, ale także nie zapomnij o sobie. W pracy czeka Cię wyzwanie, które przyniesie satysfakcję po jego zakończeniu.

LEW 23.07-22.08

Marsz dla Lwa to okres, w którym będziesz miał okazję zabłysnąć. Twoje umiejętności, które przez jakiś czas nie były dostrzegane, teraz znajdą swoje uznanie. Nie poddawaj się w obliczu trudnych zadań – to właśnie w takich chwilach wyjdzie Twoja prawdziwa siła. W miłości wzmocnią się Twoje więzi z osobą bliską, a relacje z przyjaciółmi nabiorą nowego wymiaru. Ważne, byś znalazł równowagę między pracą, a odpoczynkiem.

PANNA 23.08-22.09

Dla Panny druga połowa marca to czas, w którym będziesz szukać porządku, zarówno w życiu zawodowym, jak i osobistym. Jeśli poczułeś, że przez jakiś czas życie było zbyt chaotyczne, teraz przyjdzie pora na uporządkowanie spraw. W pracy możesz liczyć na wsparcie, które pozwoli Ci osiągnąć cele. Pamiętaj, by nie zapominać o relacjach z najbliższymi, bo w nich również tkwi klucz do równowagi.

WAGA 23.09-23.10

W drugiej połowie marca życie towarzyskie Wagi nabierze tempa. Będziesz pełen entuzjazmu i chęci do działania, a to może zaowocować nowymi, inspirującymi znajomościami. Zawodowo zaczniesz dostrzegać efekty swojej pracy, a Twoje starania nie przejdą niezauważone. W miłości będzie moment na wyjaśnienie pewnych nieporozumień. Otwórz się na szczerą rozmowę z partnerem.

SKORPION 24.10-21.11

Skorpiony w drugiej połowie marca będą skupić się na budowaniu swojej wewnętrznej siły. To czas, w którym znajdziesz odpowiedzi na pytania, które od dawna Cię nurtowały. W pracy nadejdzie moment, byś wziął na siebie odpowiedzialność za pewne decyzje, ale nie bój się tego wyzwania – masz wszystko, czego potrzeba. W miłości zauważysz, jak ważna jest otwartość na drugą osobę, co wzmocni więź z partnerem.

STRZELEC 22.11-21.12

Zbliżająca się druga połowa marca to czas, kiedy Strzelec poczuje większą wolność w swoich działaniach. W pracy Twoja energia przyciągnie uwagę osób, które będą skłonne wspierać Twoje plany. Staraj się nie podejmować zbyt pochopnych decyzji, bo czekają Cię propozycje, które mogą wymagać długoterminowego zaangażowania. W miłości będzie to okres, w którym odnajdziesz równowagę pomiędzy niezależnością, a bliskością.

PRZEPIS TYGODNIA

KARPATKA

Z KREMEM CYTRYNOWYM

Składniki:

- woda 250 ml
- masło 150 g
- mąka pszenna 150 g
- jajka 5 szt
- szczypta soli
- proszek do pieczenia 5 g
- mleko 750 ml
- masło 300 g
- cukier kryształ 150 g
- mąka pszenna 100 g
- skórka z 1 cytryny

Na zdjęciu od lewej Amelia Celmer, Tomasz Basaj, Natalia Olkowska, uczniowie Szkoły Branżowej I Stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

Sposób wykonania

Wodę zagotować z 150 g masła i szczyptą soli. Dodać 150 g przesianej mąki. Intensywnie mieszać na wolnym ogniu. Gdy ciasto odchodzi od ścianek garnka należy je odstawić i ostudzić. Ciasto miksować na wolnym obrotach dodając po jednym jajku. Przygotowaną masę rozłożyć na dwie prostokątne formy do pieczenia. Ciasto piec w temperaturze 180 stopni C przez 25 minut. Dwie szklanki mleka i cukier zagotować. Pozostałe mleko wymieszać dokładnie trzepaczką z żółtkami, cukrem waniliowym, mąką i skórką z cytryny. Dodać do gotującego się mleka, dokładnie wymieszać. Przygotowaną masę pozostać do ostygnięcia. Masło utrzeć mikserem na jasną masę. Do utartego masła dodawać po łyżce masy budyniowej. Masę wyłożyć na blat ciasta i przykryć go drugim blatem. Posypać cukrem pudrem.

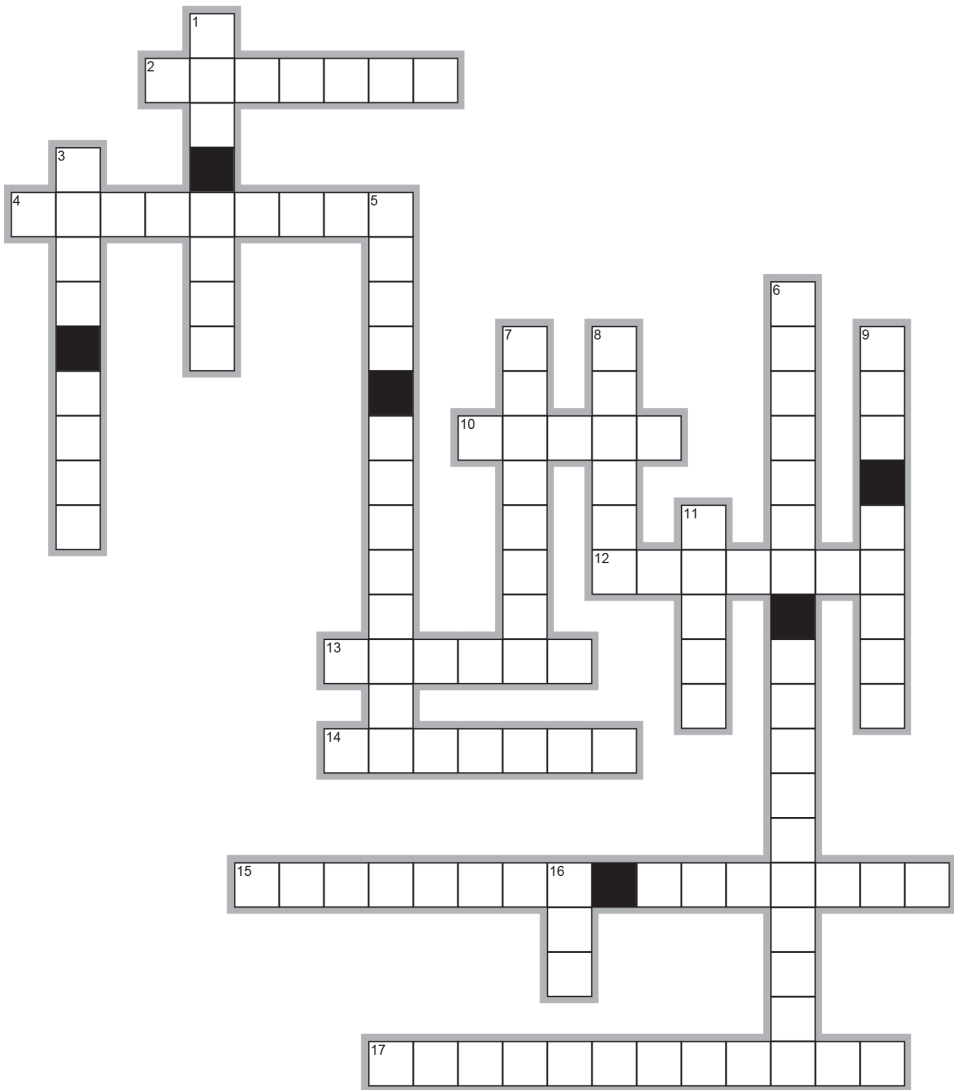
Smacznego!

SUDOKU

6		4			1		9	8
	9	8	7		4			
5					6			
1			6			4		9
			2	1	5		8	
		3			8			2
				4	3			7
9	4	5	1		2	8		

4				1	5			
5			7			6		
	3		6				8	
2		6	1			8		
		1						
						4	6	
9								
		3		5		7		
7		5	9					

Krzyżówka Panoramiczna

Pytania

Horyzontalnie

2. Która wokalistka jest autorką przeboju „Like a Prayer”?
4. Jaki instrument muzyczny posiada 88 klawiszy?
10. Kto jest autorem dzieła „Boska Komedia”?
12. Jak nazywa się pustynia, która znajduje się w Chile i jest jedną z najsuchszych na świecie?
13. Jak nazywa się miasto, w którym podpisano traktat kończący I wojnę światową?
14. Jak nazywa się ocean, nad którym leżą Stany Zjednoczone i Japonia?
15. Jak nazywa się pierwszy polski król koronowany w 1025 roku?
17. Najwyższy szczyt w Afryce – jak się nazywa?

Wertykalnie

1. Jak nazywa się flamandzki malarz, twórca „Portretu małżeństwa Arnolfinich”?
3. Jak nazywa się powieść, której bohaterem jest kapitan Ahab?
5. Jaki jest tytuł czwartej części filmu z serii „Gwiezdne Wojny”?
6. Jak nazywa się polska poetka, która zdobyła literackiego Nobla w 1996 roku?
7. Jaka drużyna zdobyła najwięcej tytułów mistrza świata w piłce nożnej?
8. Jak nazywa się proces, w którym komórka dzieli się na dwie identyczne komórki potomne?
9. Jak nazywa się aktor, który zagrał główną rolę w filmie „Forrest Gump”?
11. Jak nazywa się taniec pochodzący z Argentyny?
16. Jak nazywa się jednostka mocy w układzie SI?

Co im zostało z minionych lat?

REGION ▶ „O kobietach pisano poezję, królowała na kartach powieści. Ileż w tej kruchej istocie upadków i wzlotów się mieści? Karuzela emocji, śmiechu, łez i wzruszeń. Buntu i odwagi, siły i poruszeń” – mówiła ze sceny Rypińskiego Domu Kultury jedna z aktorek spektaklu „Matki, żony, emerytki”

We wtorek 11 marca w Rypińskim Domu Kultury uczestnicy sekcji teatralnej Dobrzyńskiego Uniwersytetu Ludowego wystąpili w słowno-muzycznej inscenizacji, do której scenariusz napisała i ją wyreżyserowała Justyna Motylewska. Na scenie można było również zobaczyć dziewczynki z grupy Fit Kids „Pozytywka” przygotowane przez Magdę Barcikowską.

Zaprezentowany spektakl był podróżą w czasie. Artystki wspominały czasy młodości, „Kiedy każda marzyła o szalonej miłości, o wspianym chłopaku z gitarą lub bez, który doprowadzał do śmiechu lub... łez”. Do lat, gdy człowiek miał 20 lat, każdy z nas powraca myślami, jak jedna z bohaterek inscenizacji:

„Wspomnienia są rajem, z którego nie ma wygnania, wracamy tam często, pierwsze wyznania, pierwsze wagary, pierwsze miłości i pocałunki...”

Czas, szkolne obowiązki, mowy wychowawczo-umoralniające rodziców, zrobiły swoje. Szalone dziewczęta powoli temperowano. „Pierwsze porażki i chwile z cieniem, dziś nazywane są doświadczeniem. Zaledwie wczoraj panny, dzierłatki, już dawno żony, już dawno matki. Gdzieś srebro się włos na skroni, a ten czas pędzi, a ten czas goni”.

Przedstawienie spodobało się, i to bardzo, licznie zgromadzonej publiczności. Świadczyły o tym wybuchy śmiechu, oklaski, ale też

wzruszenie. Zapytaliśmy dwie osoby z obsady spektaklu o pracę nad jego przygotowaniem.

– Praca z Justyną to prawdziwa przyjemność. Jest to kompetentna, wszechstronnie uzdolniona i jej artyzm udziela się nam. Ona potrafi nie tylko wyreżyserować sztukę, ale też napisać scenariusz. Justyna bardzo się stara, żeby nas wyedukować i cieszyć się z naszych postępów. Poza tym panowała twórcza atmosfera, która jest mobilizująca. Nikt się nie spóźniał, wszyscy byli zdyscyplinowani. To jest przesłanka do juniorów. Bierzcie z nas przykład i bawcie się – powiedziała nam Wanda Królikowska.

Kuba Chabowski jest tegorocz-

nym maturzystą i najmłodszym członkiem zespołu teatralnego Dobrzyńskiego Uniwersytetu Ludowego.

– Do uniwersytetu dołączyłem, ponieważ kiedyś miałem możliwość odbycia stażu w Rypińskim Domu Kultury. Akurat wtedy była realizowana „Bajka o królu” i pani Justyna Motylewska ją też wyreżyserowała. Z uwagi na moje doświadczenie aktorskie dołączyłem do grupy i zagrałem plebana. Bardzo mi się to spodobało, gdyż z teatrem wiąże swoją przyszłość. Zamierzam we wrześniu tego roku rozpocząć naukę w Szkole Aktorskiej Spot w Krakowie, a jeżeli uda się to w przyszłości zdawać do Akademii Sztuk Teatralnych, również

w Krakowie. Seniorzy z uniwersytetu są wobec mnie są bardzo opiekuńczy. Traktują mnie trochę jak swojego wnuczka, bardzo lubię z nimi pracować. Oni mają dobrą pamięć szybko uczą się tekstu i pracują jak profesjonalści. Justyna Motylewska bardzo mnie inspirowała, ma bardzo ciekawe pomysły – wyjaśnił Kuba.

W Dobrzyńskim Uniwersytecie Ludowym poza sekcją teatralną, jest jeszcze literacka, gimnastyczna oraz chór. Co jeszcze szykują połączone siły seniorów, którzy grają, śpiewają, piszą wiersze, dbają o kondycję fizyczną i Justyny Motylewskiej oraz Kuby Chabowskiego?

Tekst i fot. (jd)

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Bezrobocie w lutym prawie bez zmian

Z szacunków Ministerstwa Pracy wynika, że w lutym br. stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła 5,5 proc., co oznacza wzrost o 0,1 pkt proc. w porównaniu z poprzednim miesiącem. W tym czasie bez pracy pozostawało 848 tys. osób – wynika ze wstępnych danych. Miesiące rozpoczynające i kończące rok są zazwyczaj tymi, w których notujemy nieznaczny wzrost poziomu bezrobocia. Podobnie było w lutym br.

O 10 tys. osób bez pracy więcej

Po raz ostatni wzrost stopy bezrobocia w lutym w odniesieniu do stycznia zanotowano w 2023 r. i również wyniósł on 0,1 pkt. proc. W końcu lutego br. w urzędach pracy zarejestrowanych było 848 tys. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba bezrobotnych wzrosła o 10,4 tys. osób (o 1,2 proc.), a rok do roku wzrosła o 2,8 tys. osób (0,3 proc.).

Eurostat: Polska z najniższym bezrobociem w UE

Dobre informacje przyniósł nam kilka dni temu Eurostat. 2,6 proc. wyniosła stopa bezrobocia w Polsce w styczniu br. liczona zgodnie z definicją Eurostatu. To o 0,1 pkt proc. mniej niż przed miesiącem i o 0,4 pkt proc. mniej niż w styczniu 2024 roku. W tym czasie średnia w Unii Europejskiej wyniosła 5,8 proc., a w strefie euro 6,2 proc. Polska zajęła (razem z Czechami) pierwsze miejsce pod względem najniższej stopy bezrobocia w Unii Europejskiej. Trzecia była Malta z bezrobociem na poziomie 3 proc.

18 marca obchodzimy Światowy Dzień Pracy Socjalnej

Co roku w trzeci wtorek marca obchodzimy Światowy Dzień Pracy Socjalnej. Tego dnia szczególnie doceniamy pracę osób oddających nie tylko swój czas, ale często i serce, by pomóc tym, którzy z różnych powodów znajdują się trudnych okolicznościach życiowych. Praca socjalna jest niełatwa, jest wymagająca, nierzadko obciążająca psychicznie. Bywa też niewdzięczna. Nie każdemu udaje się pomóc, nie zawsze wystarcza czasu i środków, by być wszędzie tam, gdzie jest to konieczne. Ale każda osoba, każda rodzina, której pomóc się uda, to wielki sukces i satysfakcja. Bo praca socjalna to więcej niż zawód, to niezwykle ważna i potrzebna społecznie misja. To praca, która realnie zmienia życie konkretnych ludzi, ich dzieci – całych rodzin i ich wspólnej przyszłości.

Dzielą się wdzięcznością

Z okazji ubiegłorocznego Dnia Pracownika Socjalnego ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk skierowała serdeczne życzenia i podziękowania do wszystkich pracowników służb społecznych za codzienną ciężką pracę – „pracę z ludźmi i dla ludzi”. Słowa te są niezmiennie aktualne, a Światowy Dzień Pracy Socjalnej jest dobrą okazją do wyrażenia wdzięczności za zaangażowanie, wsparcie i dobro, jakim pracownicy socjalni dzielą się z innymi.

➤ 20 marca

1992 – Premiera amerykańskiego thrillera Nagi instynkt w reżyserii Paula Verhoevena.

2005 – Na mamuciej skoczni w słoweńskiej Planicy Norweg Bjørn Einar Romøren ustanowił nieoficjalny rekord świata w długości skoku.

2016 – Barack Obama jako pierwszy od 88 lat urzędujący prezydent USA przybył z wizytą na Kubę.

➤ 21 marca

1918 – I wojna światowa: rozpoczęła się niemiecka ofensywa na froncie zachodnim.

1945 – W Gdyni Niemcy wysadzili w powietrze pancernik „Schleswig-Holstein”.

1995 – Rozpoczęła działalność Canal+ Polska, pierwsza w kraju płatna stacja telewizyjna.

2011 – Andrzej Wajda został odznaczony Orderem Orła Białego przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

➤ 22 marca

1922 – W Moskwie uruchomiono pierwszą europejską rozgłośnię radiową.

1993 – Oficjalnie zadebiutował mikroprocesor Pentium przedsiębiorstwa Intel.

1993 – Ukazał się album Songs of Faith and Devotion brytyjskiej grupy Depeche Mode.

➤ 23 marca

1956 – Ukazał się debiutancki album Elvisa Presleya pt. Elvis Presley.

2001 – Rosyjska stacja kosmiczna Mir spłonęła w atmosferze nad Pacyfikiem.

2017 – Otwarto Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

➤ 24 marca

1920 – Sejm Ustawodawczy przyjął ustawę O nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, jeden z najstarszych, obowiązujących do dziś aktów prawnych.

1929 – Włoscy faszyci zdobyli 99% głosów w jednopartyjnych wyborach parlamentarnych.

1973 – Ukazał się album The Dark Side of the Moon brytyjskiej grupy Pink Floyd.

➤ 25 marca

1807 – Wielka Brytania zniosła niewolnictwo.

1996 – Rozpoczęła się oficjalna wizyta brytyjskiej pary królewskiej w Polsce – Elżbiety II i księcia Filipa.

2007 – Adam Małysz po raz czwarty (i ostatni) w karierze zdobył Kryształową Kulę Pucharu Świata w skokach narciarskich.

➤ 26 marca

1979 – W Waszyngtonie podpisano izraelsko-egipski traktat pokojowy.

1982 – Sejm PRL przyjął nowelizację Konstytucji PRL powołującą do życia Trybunał Konstytucyjny i Trybunał Stanu.

2011 – Na Wielkiej Krokwi im. Stanisława Marusarza w Zakopanem odbyły się specjalne zawody, podczas których Adam Małysz oficjalnie zakończył karierę sportową.

➤ 27 marca

1945 – Argentyna formalnie wypowiedziała wojnę Japonii i Niemcom.

2010 – Bronisław Komorowski pokonał Radosława Sikorskiego w prawyborach na kandydata Platformy Obywatelskiej w nadchodzących wyborach prezydenckich.

➤ 28 marca

1241 – I najazd mongolski na Polskę: wojska mongolskie zdobyły Kraków.

2007 – Prezydenci Gdańska, Gdyni i Sopotu oraz marszałek województwa pomorskiego podpisali Kartę Trójmiasta.

2022 – Zniesiono nakaz noszenia maseczek w pomieszczeniach zamkniętych, z wyjątkiem placówek medycznych i aptek, który wprowadzono w 2020 roku w związku pandemią COVID-19

➤ 29 marca

1871 – Otwarto Royal Albert Hall w Londynie.

2022 – Inwazja Rosji na Ukrainę: w rosyjskim ataku raketowym na gmach administracji obwodowej w Mikołajowie zginęło 37 osób, a 36 zostało rannych; rosyjskie wojska zaczęły wycofywać się z pozycji w obwodach kijowskim i czernihowskim.

➤ 30 marca

1976 – W londyńskim The 100 Club odbył się pierwszy koncert zespołu Sex Pistols.

1987 – Na antenie TVP2 ukazało się premierowe wydanie Panoramy dnia (od 2 września 1991 Panorama).

1987 – Na aukcji w Nowym Jorku sprzedano za 39,85 mln dolarów obraz Słoneczniki Vincenta van Gogha.

➤ 31 marca

1889 – Otwarto Wieżę Eiffla w Paryżu.

1991 – Serbowie zajęli budynek dyrekcji Parku Narodowego Jezior Pli-twickich. Był to początek konfliktu między Chorwacją i Serbią, wchodzący-mi w skład Jugosławii.

➤ 1 kwietnia

1945 – Wojna na Pacyfiku: rozpoczęła się inwazja wojsk amerykańskich na Okinawę; w Cieśninie Tajwańskiej amerykański okręt podwodny USS „Queenfish” storpedował i zatopił japoński okręt szpitalny „Awa Maru”, w wyniku czego zginęło ok. 2 tys. osób.

2009 – W rozegranym w Kielcach meczu eliminacyjnym do Mistrzostw Świata reprezentacja Polski odniosła najwyższe zwycięstwo w swej historii, pokonując San Marino 10:0.

2012 – Weszła w życie Europejska Inicjatywa Obywatelska.

➤ 2 kwietnia

2001 – Zarejestrowano największy od 25 lat rozbłysk słoneczny.

2007 – Prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko rozwiązał parlament, co doprowadziło do kilkumiesięcznego kryzysu politycznego.

Brzuze – serce gminy

GMINA BRZUZE ➤ Brzuze jest centralnie położoną miejscowością w gminie. Mieści się tu siedziba jej władz i jednostki organizacyjne

Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z dokumentu książąt dobrzyńskich Bolesława i Władysława z 1307 roku. Nazwa była wielokrotnie modyfikowana, począwszy od Brzoze, przez Brzoza, aż po obecne Brzuze i wywodzi się od słowa „brzoza”, co może wskazywać na obecność tych drzew w przeszłości. Brzuze, choć w średniowieczu stanowiło część większego terytorium, zyskało szczególne znaczenie administracyjne w XX wieku. W wyniku reformy administracyjnej kraju, 1 stycznia 1973 r. utworzona została Gmina Brzuze. O ułożeniu władz gminy w tej miejscowości zdecydowało jej centralne położenie w stosunku do znoszonych mniejszych gromad w Ostrowie, Ugoszczu i Żale.

Położenie Brzuzego wokół jeziora, w otoczeniu malowniczych terenów rolniczych i zadrzewień, sprzyja nie tylko rozwojowi gospodarczemu, ale również turystyce. Większość powierzchni wsi zajmują intensywne uprawy, jednak naturalne wody powierzchniowe, w tym jezioro Brzuze, wzbogacają krajobraz, nadając miejscowości wyjątkowego charakteru.

Jezioro Brzuze, o powierzchni 17,4 ha, jest najwyżej położonym zbiornikiem wodnym w gminie. Przepływająca przez nie struga, związana z mokradłami w Dobrem i Duszotach, prowadzi wodę w kierunku jeziora Ugoszcz, a następnie do Giżynka i Ruża, gdzie łączy się z Rużcem. Jezioro wykorzystywane jest przez wędkarzy i stanowi atrakcyjne miejsce wypoczynku. Samorząd gminy rozwija tu infrastrukturę rekreacyjną.

Mieszkańcy i turyści mogą korzystać z pomostu, siłowni, placu zabaw czy boiska do piłki siatkowej plażowej. Obecnie trwa budowa tarasu widokowego, co jeszcze bardziej uwydatni walory krajobrazowe okolicy. Wieś jest również punktem wyjścia Zielonego Szlaku PTTK nr 21 Dookoła gminy Brzuze, który łączy miejscowości w regionie i umożliwia turystom pełne odkrywanie uroku tej ziemi. Do przyrodniczych osobliwości wsi

należy pomnik przyrody Topola Dziadka Jasia, ustanowiony przez gminę w 2017 r. W Brzuzem znajduje się także piękny, zabytkowy park, będący częścią dawnego założenia dworsko-parkowego. Prowadzone są w nim prace inwestycyjne i pielęgnacyjne, mające na celu utrzymanie jego walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Brzuze wyróżniają także trzy zabytkowe kapliczki przy-

drożne, które stanowią cenne świadectwo historyczne. Jedna z nich, wzniesiona w 1901 roku, znajduje się przy skrzyżowaniu dróg do Żalego i Somsior. Drugim cennym zabytkiem jest figurka umiejscowiona po prawej stronie drogi do Ugoszcza, zaś trzecia przy skrzyżowaniu drogi gminnej z wojewódzką w części wsi zwanej Lisiaki.

Brzuze to nie tylko centrum administracyjne, ale także ośrodek aktywności społecznej i kulturalnej. Działalność organizacji, z inicjatywami podejmowanymi przez radę sołectka i sołtysa Janusza Pawlaka, koło gospodyń wiejskich wraz z przewodniczącą Michaliną Foremską oraz radnego Leszka Borkowskiego, przyczynia się do wzmocnienia więzi społecznych i budowania tożsamości lokalnej. Te aktywnie działające podmioty angażują się w organizację wydarzeń kulturalnych, integrujących mieszkańców. Współpraca z samorządem gminy umożliwia realizację wielu projektów na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców.

(ak)

fot. nadesłane

Region

Współczesne wyzwania rynku pracy

26 i 27 lutego w Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym odbyła się konferencja, podczas której omówiono technologie i innowacje kształtujące rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej. W wydarzeniu uczestniczył starosta Jarosław Sochacki.

Konferencja „Nowy wymiar doradztwa zawodowego w aspekcie rynku pracy 4.0” adresowana była głównie do dyrektorów i doradców szkół zawodowych, pracowników powiatowych urzędów pracy, przed-

stawicieli urzędów miast, starostw i gmin. W programie znalazły się m.in. prelekcje ekspertów i panele dyskusyjne, warsztaty praktyczne z zakresu Przemysłu 4.0 (Przemysłem 4.0 nazywana jest czwarta re-

wolucja przemysłowa, która aktualnie się dzieje), sztucznej inteligencji, robotyki, programowania, druku 3D oraz bezzałogowych statków powietrznych.

– Badania Międzynarodowe-

go Funduszu Walutowego z ubiegłego roku wskazują, że sztuczna inteligencja będzie miała wpływ na prawie 40 procent światowego zatrudnienia. Musimy inwestować nie tylko w narzędzia, ale przede wszystkim w kompleksowe podnoszenie kwalifikacji. Same narzędzia nie tworzą bowiem transformacji, robi to dopiero zmiana zachowania pracowników. Jak każda skuteczna reorganizacja procesu pracy, i ta wymagać będzie strategicznej integracji działań, bo sukces wymaga zarówno odgórnego wsparcia, jak i oddolnych innowacji – mówił w swoim wystąpieniu podczas konferencji wice-marszałek Zbigniew Ostrowski.

Starosta Jarosław Sochacki był jednym z prawie 300 uczestników wydarzenia.

– Wziąłem udział w konferencji drugiego dnia, gdzie miałem okazję zapoznać się z nowoczesnymi technologiami i innowacjami, które mogą wpłynąć na rozwój lokalnego rynku pracy. Sztuczna inteligencja

to przyszłość, która zmienia sposób funkcjonowania wielu branż. To także ogromne wyzwanie dla doradców zawodowych, którzy muszą dostosować swoje działania do dynamicznie zmieniającego się rynku pracy – zauważa Jarosław Sochacki.

(jd), fot. Powiat Rypiński

INFORMACJA

OGŁOSZENIE

Stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), Wójt Gminy Skrwilno informuje, że w dniu 13.03.2025 roku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Skrwilnie przy ul. Rypińskiej 7 oraz na stronach internetowych urzędu: bip.skrwilno.pl i www.skrwilno.pl zamieszczony został na okres 21 dni, wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w najem, na okres do 3 lat - dot. części działki o nr ewid. 245/20 położonej w obrębie Skrwilno.

Dodatkowe Informacje w przedmiotowej sprawie można uzyskać pod numerem telefonu - 881 470 407.

Wójt
mgr inż. Dariusz Kolczyński

Bitewna historia w kratę

CIEKAWOSTKA ▶ W okresie, gdy królem Polski był Zygmunt III Waza, prowadziliśmy bardzo kosztowne wojny, m. in. z Rosją. Przez pewien czas obfitowały w sukcesy. Był one możliwe dlatego, że w armii spory odsetek stanowili wynajmowani za spore pieniądze doświadczeni żołnierze z Anglii, Szkocji i Irlandii

Polacy walczyli ze Szkotami i przeciwko Szkotom od bardzo dawna. Już w 1577 roku zbuntowany przeciwko królowi Stefanowi Batoremu Gdańsk posłał okręty, na których przyplłynęło 700 Szkotów pod wodzą pułkownika Stewarta. Ostatecznie wojska króla Polski pokonały armię Gdańską, ale nie było to proste. Monarcha zaproponował pozostałym przy życiu Szkotom walkę u jego boku. Wkrótce w armii koronnej pojawił się osobny oddział szkockiej piechoty. Nasi szlachcice nie mogli pojąć jednak strojów w jakich pojawiali się Szkoci. Była mowa o „pończoszках jedwabnych i rzezanym kabacikach”.

Król Zygmunt Waza rów-

niez sięgał po posiłki z Wysp Brytyjskich. W walkach przeciwko Szwedom na początkach jego panowania uczestniczyli oficerowie angielscy. Jeden z posłów polskich do Londynu - Stanisław Cikowski udał się do samego króla Jakuba I i prosił go o możliwość wynajęcia 8 tysięcy angielskich piechurów.

Gdy król wyruszał w 1609 roku na Rosję, w jego armii znajdowało się sporo Szołów i Anglików. W słynnej bitwie pod Kłuszynem inni Anglicy i Szkoci walczyli zresztą także po stronie rosyjskiej. Byli oni nawet dzielniejsi od Rosjan i atakowali nas nawet po ucieczce swoich pracodawców z pola bitwy. Niektórzy Szko-

ci radzili sobie na wojnie tak dobrze, że doczekiwali się od króla dowodów uznania. Andrew Innes, kapitan szkocki wojsk Rzeczypospolitej w 1717 roku otrzymał przywilej na wójtostwo w starostwie Lankorońskim.

Szkotów spotkamy także w okresie walk o Chocim przeciwko Turkom. Wspominał o nich nawet sam Henryk Sienkiewicz w powieści Potop: „Myślicie zaś, że tu mieszczań Polacy albo Litwini — wcale nie! Sami Niemcy i Szkoci, a Szkotów najwięcej! Piechota z nich bardzo przednia, szczególnie berdyszami sieką okrutnie. Ma też książę jego mość regiment jeden szkocki z samych ochotników kiejdańskich.”

Szkoci walczyli w wojsku polskim aż do czasów saskich. Byli wśród nich elitarni lekarze, naukowcy, konstruktorzy okrętów i pisarze. Polacy chętnie przyjmowali Szkotów, ale zmieniali ich nazwiska, polonizując je. Zamiast szkockiego nazwiska Cockburn pozostało Kabron. Zamiast Jackson Dziaksen. Wiele miejscowości w Polsce nosi także ślady osadnictwa, np. Nowe Szkoty lub wieś Szkocja w naszym województwie.

(pw)

XX wiek

Dla przyszłych gospodarzy

W okresie międzywojennym w Kowalewie istniała męska i żeńska szkoła rolnicza. Była jedną z 10 na całym Pomorzu, gdzie przygotowywano przyszłych rolników i jedyną żeńską.

Szkołę założono w 1921 roku. W pierwszym roku uczęszczało do niej 23 chłopców i 25 pań. Później liczba rosła. W rekordowym roku szkolnym 1924/25 uczyło się tu 58 chłopców i 34 dziewczęta. Oprócz teorii uczniowie mieli możliwość pracy w przyszkolnym gospodarstwie. Gospodarstwo miało nieco ponad 8 hektarów.

Jak na ówczesne warunki rolnictwa była to duża przestrzeń, chociaż nieco za dużą na jednego konia, a za małą na parę. Problemem nauczycieli w Kowalewie było to, że pola szkolne leżały praktycznie w granicach miasta. Niemożliwe było stosowanie właściwego płodozmianu, ponieważ miejski drób wyjadał plony.

Na stanie szkoły w połowie lat 20. był 2 konie robocze i 2 krowy dojne. Zwierzęta był doskonale utrzymywane. Za krowy uczniowie otrzymali nawet list pochwalny od Ministra Rolnictwa. W 1925 roku szkoła dokupiła 2 następne krowy i 24 świnię. Na 7 arach przyszkolnego gospodarstwa w Kowalewie urządzono sad oraz wa-

rzywnik. Nie był to mały sad, ponieważ liczył 500 grusz i 500 śliw. Od 1921 roku, gdy założono szkołę, do rodowodów wpisano 99 roślin uprawianych przez uczniów.

Nadzór nad szkołami sprawowała Pomorska Izba Rolnicza. Parę razy w roku placówki odwiedzał specjalny wizytator. Raz do roku odbywała się większa wizytacja. W Kowalewie przypadała pod koniec czerwca. 22 października 1926 roku szkołę w Kowalewie odwiedziła nawet wizytatorka z ministerstwa, by osobiście pochwalić nauczycieli i uczniów.

Nauka w kowalewskiej szkole gospodarstwa domowego dla pań trwała 11 miesięcy. Wystarczyło mieć ukończoną szkołę powszechną i 16 lat. Obowiązywało chesne. Klasy nigdy nie były bardzo liczne, ale niewiele osób było stać na to, by posłać córki do takich szkół. Panie uczono m. in. kroju i szycia. Uczennice odbywały staże w budynkach gospodarskich, doglądając zwierząt.

(pw)

XX wiek

Zbrodnia i kara

W 1945 roku Włodzimierz Ghelec miał zaledwie 24 lata. Stał przed Specjalnym Sądem Karnym w Toruniu. Był sądzony za zbrodnie, których dopuścił się w obozie w Potulicach, gdzie przetrzymywano setki osób z powiatów lipnowskiego czy ryńskiego, które wcześniej wysiedlono z własnych domów.

Ghelec miał w zwyczaju znęcać się nad więźniami z Potulic. Bił ich kijem oraz kolbą karabinu. Brał udział w rozstrzeliwaniu więźniów oraz gwałcił młode Polki. Nazywano go potworem lub diabłem. Rozprawa sądowa Gheleca obfitowała w wiele dramatycznych momentów. Przed sądem stały kobiety, które nie mogły utrzymać emocji.

Ghelec w trakcie swojej służby w obozie nadzorował kompanię karną, która pracowała

nad Wisłą. To wówczas miał pobić do nieprzytomności jedną z kobiet i wrzucić ją do Wisły. Kobieta zmarła. Gdy Rosjanie zajmowali Pomorze, Ghelec został zatrzymany w Golubiu przez miejscowego komendanta wojskowego. Został rozpoznany i tu zmuszony do zeznań. Udo- wodniono mu przynajmniej 14 mordów oraz wiele gwałtów. Strażnika skazano na śmierć. Wyrok wykonano.

(pw)

XX wiek

Babiniec w lamusie

W 1909 roku Walenty Załuski napisał książkę opisującą kościoły dekanatu rypińskiego. Autor skupił się na architekturze i historii, ale ciekawy jest jeden fragment dotyczący kościoła w Płonnem.

Walenty Załuski opisując kościół w Płonnem, wspominał: Przez wielkie drzwi wchodzi się do przedsionka stanowiącego babiniec. Słowo „babiniec” jest bardzo ciekawe i dziś używane w nieco innym znaczeniu. Już pod koniec XIX wieku uważano słowo „babiniec” za przestarza-

łe i niezbyt trafne. Oznaczało ono miejsce, gdzie przesiadywały baby i to nie byle jakie, bo te zajmujące się żebraniem.

Skąd tyle żebraków na wsi? Były to czasy, gdzie nikt nie myślał o emeryturach. Jedy- ną gwarancją spokojnej staro- ści było posiadanie dzieci. Gdy

ich zabrakło lub gdy porzuciły matkę, wówczas kobieta zdana była na żebrzy. Słowo „babiniec” w Polsce zanikło, ale pozostawa- ło jeszcze obecne wśród polskiej ludności na Litwie. Zastąpiło to następnie słowo „kruchta”.

(pw)

Pierwsze monety i banknoty

NUMIZMATYKA ▶ W poprzednim numerze naszego tygodnika pisaliśmy o fakcie odzyskania monety z kolekcji Walerego Amrogowicza, która została skradziona z toruńskiego muzeum. Tym razem przybliżamy historię pierwszych polskich monet oraz banknotów

Nasi przodkowie znali pieniądze na długo przedtem, zanim sami zaczęli je wybijać. Otrzymywane od zagranicznych kupców monety stosowali w wymianie handlowej obok różnorodnych płacideł – czyli towarów zdolnych odgrywać rolę środka płatniczego. Pełniły ją m.in. płótno, skóry zwierząt, grudki srebra oraz żelazne pręty.

Kiedy państwo polskie dopiero się formowało, w obrocie występowała duża liczba monet „importowanych” – przede wszystkim saskich oraz arabskich denarów. O pojawieniu się najwcześniejszych piastowskich emisji zdecydowały najprawdopodobniej względy prestiżowe. Uwieczniony na monetach władca stawiał się bowiem w jednym szeregu z królami Czech i Niemiec, których oblicza już figurowały na srebrnych pieniądzach.

Pierwsze monety

Na wczesnych polskich denarach widnieje napis „MISICO” lub „MTLZCO”, co sugerować może, że wybił je pierwszy z naszych monarchów – Mieszko I. Jednak część badaczy przypisuje te monety jego wnukowi – Mieszkowi II.

Denary Mieszka I powstały zdaniem większości historyków między rokiem 970 a 992 na ziemiach Wielkopolski. Ich rysunek przejawia wyraźne wpływy saskie. Wzory rewersu zawierają równoramienny krzyż, na awersie tymczasem figuruje bardzo uproszczony obraz kaplicy (interpretowany czasem jako książęce nakrycie głowy) lub, w jednym wypadku, wyłaniająca się z nieba dłoń. Wizerunek tych numizmatów możemy oglądać na co dzień na dzisiejszych banknotach dziesięciozłotowych.

Za czasów Bolesława Chrobrego rozpoczął się rozkwit piastowskiej numizmatyki. Wśród kilkunastu jego emisji pojawiły się bardziej skomplikowane kompozycje, a po inspiracje stylistyczne sięgano nie tylko do pobliskiego obszaru bawarsko-czeskiego. Największej sławy doczekał się denar „PRINCES POLONIE” – najliczniej bita z emisji Bolesława. Rangę symbolu nada-

Średniowieczne monety z czasów Bolesława Chrobrego

je mu właśnie napis „PRINCES POLONIE”, co znaczy „Książę Polski”. Jest to najstarszy zachowany zapis nazwy naszego kraju, pochodzący z ziem polskich.

Jest to moneta niezmiernie zagadkowa. Historycy od lat spierają się o wyobrażonego na jej awersie ptaka, który stanowić może wczesny wariant Orła Białego, albo interpretowanego w kategoriach religijnych pawia, jak również koguta czy gołębia. Kontrowersji nie budzi rewers, ukazujący typowy dla piastowskich denarów krzyż z czterema punktami wokół centrum.

Zaskakuje też opisanie książęcego tytułu władcy słowem „PRINCES”, niestosowanym przez ówczesne europejskie emisje – obecnym natomiast na starych pieniądzach rzymskich. Możliwe, że za wybór ten odpowiadał sprowadzeni z południa Włoch rzemieślnicy mennicy. Alternatywnie słowo to związane jest ze zjazdem gnieźnieńskim 1000 roku, podczas którego do Polski przybył kontynuujący starożytną tradycję władcy cesarz Otton III. Z uwagi na to wydarzenie moneta datowana jest na okres bliski temu spotkaniu.

Ponieważ pieniądze pierwszych Piastów bite były w srebrze dobrej próby, emisja ich musiała stanowić duże obciążenie dla skarbcza. Miały też stosunkowo wysoką wagę – około 2 gramów. Cechy te sugerują produkcję niewielkiej liczby egzemplarzy, zapewne przeznaczonych głównie dla dworzan. Jeżeli nawet te srebrne monety wykorzystywano w transakcjach, ze względu na ich liczbę raczej nie miały dużego znaczenia w obiegu, zdominowanym wtedy przez monety niemieckie i czeskie.

Pieniądz papierowy

W 1794 roku wybuchło powstanie pod wodzą Tadeusza Kościuszki, które było ostatnią próbą ratowania niezawisłości kraju. Władze powstańcze przystąpiły m.in. do reorganizacji finansów. Króla pozbawiono przywileju produkcji pieniądza. Stanisław August Poniatowski początkowo oponował, ale ostatecznie wsparł Komisję Skarbową własnymi zasobami srebra i gotówki. Kruszc do bicia monet pochodził także z konfiskaty paramentów liturgicznych ze świątyń różnych wyznań.

Rada Najwyższa Narodowa zmieniła obowiązującą

stopę menniczą. Z grzywny kolońskiej (233,812 g) srebra należało wyprodukować talary, dwuzłotówki i złotychki o łącznej wartości 84 ½ złote. Zaprzestano emisji półtalarów i srebrnych groszy podwójnych. Wznowiono natomiast produkcję szóstaków. Ciekawostką menniczą z roku 1794 były tzw. półstanisladory (z fr. stanislaus d'or) oraz stanisladory bite w złocie próby 833/1000. Pierwsza z monet miała wartość półtora dukata a druga trzech dukatów. Stanislador ważył ok. 12.4 g. Wybito go w nakładzie ok. 5200 sztuk. Półstanislador miał masę ok. 6,2 g a jego nakład oscylował w granicach 8100 sztuk.

Zupełną nowością w polskim systemie pieniężnym były pierwsze banknoty, które pojawiły się w 1794 roku. Funkcjonowały jako bilety skarbowe i zdawkowe. Zastępowały monety, których nie można było wybić. Pierwsze z nich posiadały nominały: 5, 10, 25, 50, 100, 500 i 1000 zł, które różniły się odcieniem papieru. W praktyce były to państwowe skrypty dłużne. Umieszczono na nich informację, że Skarb Narodowy zobowiązuje się wypłacić w przyszłości i w monecie każdemu posiadaczowi okre-

Pierwszy polski banknot z 1794 roku

śloną na banknocie kwotę. Gwarancją wypłaty miały być dobra narodowe przeznaczone do sprzedaży.

Na awersie banknotów/biletów skarbowych umieszczono tekst uchwały Rady Najwyższej Narodowej. Pod nim widniały Orzeł Biały i Pogoń oraz symbole rewolucji francuskiej. Te ostatnie to m.in. czapka frygijska, fragment murów więziennych oraz łańcuchy absolutyzmu zerwane przez lud. Co ciekawe podpisy na dole banknotów oraz kolejne numery wpisywano odręcznie. Rewers był pozbawiony jakichkolwiek nadruków. Najwyższe nominały (w tym 500 zł) miały bardzo niewielki nakład, oceniany na 500 do 1000 sztuk. Nakład banknotów pięciозłotowych sięgał sześćdziesięciu tysięcy egzemplarzy.

W czasie insurekcji oprócz biletów skarbowych funkcjonowały bilety zdawkowe (papierowe znaki pieniężne zastępujące monetę). Miały postać niewielkich kartoników. Na ich awersie widniały herby, nominał i nazwa emitenta. Na rewersie faksymile podpisu Filipa Malinowskiego, komisarza Dyrekcji Biletów Skarbowych. Bilety zdawkowe miały nominały: 5, 10 groszy oraz 1 i 4 złotych.

Banknoty nie zyskały sobie większej popularności. Złożyło się na to kilka czynników. Obietnica przyszłej wypłaty w pieniądzu kruszczowym, po sprzedaży dóbr państwowych, nie miała gwarancji. Władze powstańcze zezwoliły na płacenie podatków biletami skarbowymi tylko do wysokości 50%, resztę należało uiścić w monetach. Z drugiej strony armia kościuszkowska mogła płacić za wszystko biletami skarbowymi w całości. To spowodowało, że ludność podchodziła do banknotów z dużą nieufnością. Ich zasięg pozostał bardzo ograniczony. Ze względu na nietrwałość papieru, z którego je wykonano, zachowało się niewiele egzemplarzy. Te które przetrwały, są kolekcjonerskim rarytasem.

Opracowane na podstawie informacji ze strony Skarbnica Narodowa.

Opr. (Szyw), fot. internet

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Budowlane Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regipsy itp... tel. 885-810-599

Nieruchomości Działki

Działka rolna 4,10ha, Zbójno. Działka nr 131/4 Na przeciwko stacji benzynowej (drugiej rzędu). Ziemia klas: IIb; IVa; IVb; pastwiska. tel. 607-768-660. Cena: 254.000zł

Rolnictwo Zwierzęta

Przyjmujemy zapisy na młode duże kury nioski, sprzedaż 15-25 Marzec. Pełen pakiet szczepień, odbiór własny lub dowóz pod dom GRATIS!!! tel. 888-240-090

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuski 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

II.6721.2.2024

Rypin, 20 marca 2025 r.

**OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA RYPIN
O PRZEPROWADZENIU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. 3 Maja
(dz. nr 765/10, 765/7, 824/5 i 827/14)**

Na podstawie art. 8h, art. 8i, art. 8j oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 46 pkt 2 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz uchwały nr VII/45/2024 Rady Miasta Rypin z dnia 22 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

zawiadamiam o przeprowadzeniu konsultacji społecznych w sprawie:

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. 3 Maja (dz. nr 765/10, 765/7, 824/5 i 827/14) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 20 marca 2025 r. do 17 kwietnia 2025 r.

Konsultacje prowadzone będą w następujących formach:

- **spotkanie otwarte online poprzedzone prezentacją projektu planu odbędzie się w dniu 28 marca 2025 r. o godz. 15⁰⁰**, w siedzibie Urzędu Miasta Rypin, ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin, w sali 104 (I piętro) - link do spotkania zostanie udostępniony na stronie urzędu <https://rypin.eu/> w aktualnościach;
- **dyżur projektanta w dniu 3 kwietnia 2025 r. o godz. 15⁰⁰**, w siedzibie Urzędu Miasta Rypin, ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin, w sali 104 (I piętro)
- **zbieranie uwag w terminie od 20 marca 2025 r. do 17 kwietnia 2025 r.**

Z projektem miejscowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miasta Rypin, ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin, w pok. 115 w godz. od 8⁰⁰ do 14³⁰, na stronie internetowej Urzędu Miasta Rypin <https://rypin.eu/> w aktualnościach, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Rypin - <https://bip.rypin.eu> w dziale „Obwieszczenia” oraz w Systemie Informacji Przestrzennej Urzędu Miasta Rypin <https://mrypin.e-mapa.net/>.

Uwagi do projektu planu miejscowego składa się: na piśmie utrwalonym w postaci papierowej - osobiście lub pocztą na adres urzędu, w postaci elektronicznej - za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj. poczty elektronicznej - adres rypin@rypin.eu, systemu ePUAP - adres - /4q96sd8apv/skrytka, usługi e-Doręczenia - adres - AE:PL-25442-91801-JICSB-24.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi należy składać za pomocą formularza, którego wzór zastał określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2509). Wzór ww. formularza (PZG-16) jest dostępny na stronie <https://rypin.miasto.plus/>.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta Rypin.

Burmistrz Miasta Rypin
mgr Paweł Grzybowski

OGŁOSZENIE

Hala już pod dachem

GMINA WĄPIELSK ➤ Jedną z większych inwestycji w gminie Wąpielsk jest budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Wąpielsku. Umowa na jej wykonanie została podpisana w sierpniu ubiegłego roku

W budynku znajdą się również szatnie z przebieralniami, toalety, pokój nauczycielski, stołówka z kuchnią i zmywalnią, magazyny i pomieszczenie techniczne oraz sanitariat dla osób z niepełnosprawnościami. Obiekt będzie ogrzewany pompą ciepła zasilaną instalacją fotowoltaiczną. Kubatura budynku to 6223 m³, powierzchnia zabudowy – 877 m², powierzchnia użytkowa – 780 m².

Obecnie kończony jest montaż dachu, i trwa układanie instalacji elektrycznej. Jak dotąd pra-

ce postępują zgodnie z planem. – Hala będzie miejscem do aktywności sportowych, organizacji wydarzeń i spotkań społecznych. To ogromna inwestycja, która z pewnością pozytywnie wpłynie na rozwój sportu w naszej okolicy – podkreślają wapielscy samorządowcy.

Wykonawcą jest Firma Ogólnobudowlana Krzysztof Getka ze Zbiczna. Koszt przedsięwzięcia to prawie 7,2 mln zł. Dofinansowanie z budżetu państwa wyniosło 6,6 mln zł.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Wąpielsk

Piłkarska rywalizacja

Zawody sportowe każdego szczebla to duże emocje kibiców i wielki duch walki zawodników. Nie inaczej było podczas Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Wąpielsk.

W niedzielę 16 marca w hali sportowej w Radzikach Dużych zostały rozegrane mecze piłki nożnej, którym patronowała wójt Beata Gabryszewska. W zmaganiach wzięło udział 8 dziecięcomłodzieżowych drużyn: Akademia Boskiej Piłki, GLKS Skrwa Skrwilno, Lech Rypin, UKS Skompensis Skępe, Sparta Mochowo 2001, LZS Świdziebnia, Wkra Żuromin i Akademia Ruchu z Rypina.

Sponsorami i wspierającymi wydarzenie byli: Mirosław i Alicja Ługowscy, Michał i Magdalena Czaplińska, Wojciech Gumowski, Monika Szalkowska, Szal-Bud, Myjnia Bezdotykowa & Stacja Paliw z Wąpielska i Hadepol. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich Radzikowianki z Radzik Małych upiekły smakowite ciasta, którymi częstowały zawodników i kibiców.

(jd)

**DWUTYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO**

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski

tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3700 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Od kwietnia wyższe odszkodowania z ZUS-u

REGION ▶ Od kwietnia zmieniają się kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych. Będą one wyższe. Za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ZUS wypłaci 1636 zł. To o 205 zł więcej niż dotychczas

Jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej jest najczęściej wypłacanym świadczeniem wypadkowym. – W 2024 roku ZUS przyznał 43,9 tys. jednorazowych odszkodowań, które łącznie wyniosły blisko 408,5 mln zł. W województwie kujawsko-pomorskim wypłacono 3,1 tys. odszkodowań na kwotę 25,8 mln zł. Przeciętna wysokość odszkodowania w kraju wyniosła w ubiegłym roku 9,3 tys. zł, natomiast w regionie 8,3 tys. zł – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Dla kogo jednorazowe odszkodowanie

O jednorazowe odszkodowanie z ZUS-u mogą ubiegać się osoby objęte ubezpieczeniem wypadkowym, które w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznały uszczerbku na zdrowiu. W niektórych sytuacjach możliwe jest otrzymanie odszkodowania nawet dwukrotnie, jeśli stan zdrowia pogorszył się o co najmniej 10 proc. i jest następstwem wcześniejszego wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Prawo do odszkodowania przysługuje również uprawnionym członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Zdarzają się również wyjątkowe sytuacje, w których ZUS wypłaca odszkodowanie osobom, za które nie odprowadzana jest składka wypadkowa. Dotyczy to na przykład ucznia, który uległ wypadkowi podczas lekcji wychowania fizycznego. – W takiej sytuacji wypłata odszkodowania zależy od tego, czy w wyniku wypadku zostanie orzeczone całkowite niezdolność do pracy. Jeśli lekarz orzecznik ZUS ustali jedynie uszczerbek na zdrowiu, bez stwierdzenia całkowitej niezdolności do pracy, ZUS nie wypłaci odszkodowania. Wypadki w szczególnych okolicznościach dotyczą nie tylko uczniów, ale także ławników w sądzie czy wolontariuszy. Mogą to być również sytu-

acje, w których ratujemy życie i zdrowie innych, stawiając czoła grożącemu niebezpieczeństwu, takiemu jak powódź czy pożar – wyjaśnia Krystyna Michałek.

Ile wynosi jednorazowe odszkodowanie

Wysokość jednorazowego odszkodowania jest corocznie aktualizowana i uzależniona od procentowego uszczerbku na zdrowiu, który ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska ZUS. Każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu odpowiada 20 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Nowe stawki wejdą w życie 1 kwietnia 2025 roku i będą obowiązywać do 31 marca 2026 roku. Ubezpieczony otrzyma 1636 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Na przykład, jeśli lekarz orzecznik ustali 5-procentowy uszczerbek, odszkodowanie wyniesie 8 180 zł.

Z tytułu orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego, kwota jednorazowego odszkodowania od kwietnia wyniesie 28 636 zł. W przypadku, gdy do jednorazowego odszkodowania

uprawniony jest małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, wypłacona zostanie kwota 147 271 zł. Natomiast jeśli do świadczenia uprawniony jest inny członek rodziny, odszkodowanie wyniesie 73 635 zł. W sytuacji, gdy prawo do zadośćuczynienia mają równocześnie małżonek oraz jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, kwota ta wyniesie 147 271 zł, a dodatkowo zwiększy się o 28 636 zł na każde z tych dzieci. Łączna kwota odszkodowania będzie następnie dzielona w równych częściach między uprawnionych.

Kwota 28 636 zł jest przyznawana w sytuacji, gdy obok małżonka lub dzieci, prawo do niej mają również inni członkowie rodziny zmarłego. Mogą to być na przykład rodzice, macocha lub ojczym, o ile w dniu śmierci osoby, po której przysługuje odszkodowanie, prowadzili z nią wspólne gospodarstwo domowe lub jeśli zmarły bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania. Każdy z tych członków rodziny może otrzymać tę kwotę, niezależnie od odszkodowania przysługującego mał-

żonkowi lub dzieciom.

ZUS nie wypłaca z urzędu

Po zakończeniu leczenia i rehabilitacji ubezpieczony składa wniosek o jednorazowe odszkodowanie, dołączając zaświadczenie o stanie zdrowia (druk OL-9) oraz dokumentację medyczną do swojego płatnika składek, na przykład pracodawcy lub zleceniodawcy. Następnie płatnik składek gromadzi niezbędne dokumenty i przekazuje je w całości do ZUS. Lekarz orzecznik lub komisja lekarska ZUS ocenia stopień uszczerbku oraz jego związek z wypadkiem. Przyznanie lub odmowa przyznania tego świadczenia oraz ustalenie jego wysokości odbywa się na podstawie decyzji ZUS. Zakład wydaje tę decyzję w ciągu 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia Lekarza orzecznika, w ciągu 14 dni od wydania orzeczenia przez komisję lekarską ZUS lub wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do podjęcia decyzji. Następnie ZUS wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji.

Jakie dokumenty?

Dokumenty niezbędne do wypłaty odszkodowania to: protokół ustalenia okoliczności

i przyczyn wypadku przy pracy, który sporządza pracodawca (w przypadku wypadku przy pracy ubezpieczonego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę); karta wypadku wraz z załącznikami. Jeśli wypadkowi ulegnie osoba zatrudniona na podstawie innej umowy niż umowa o pracę np. na podstawie umowy zlecenia lub umowy agencyjnej postępowanie powypadkowe należy do obowiązków podmiotu, na rzecz którego wykonana była praca; w przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność lub współpracującej z taką osobą albo zatrudnionej na podstawie umowy uaktywniającej postępowanie powypadkowe przeprowadzi, właściwy ze względu na siedzibę prowadzenia działalności Zakład Ubezpieczeń Społecznych; prawomocny wyrok sądu pracy; decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej wydana przez państwowego inspektora sanitarnego.

Natomiast dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłym, to m.in.: dokument stwierdzający datę urodzenia i datę zgonu osoby, po której ma być przyznane jednorazowe odszkodowanie; dokument potwierdzający stopień pokrewieństwa (powinowactwa) z osobą zmarłą; odpis skrócony aktu małżeństwa, jeżeli o świadczenie ubiega się wdowa lub wdowiec; zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka, wystawione przez lekarza prowadzącego leczenie, jeżeli przyznanie odszkodowania uzależnione jest od ustalenia niezdolności do pracy; zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły, jeżeli dziecko ukończyło 16 lat; dokument o ustaleniu prawa do alimentów na podstawie wyroku sądu lub ugody w odniesieniu do rodziców, osoby przysposabiającej, macochy, ojczyma (jeżeli nie pozostawali we wspólnym gospodarstwie lub osoba zmarła nie przyczyniała się do ich utrzymania).

Wzrosły emerytury Mama 4 plus

REGION ▶ Na koniec 2024 roku w całym kraju „matczyną emeryturę” z ZUS-u pobierało 59,6 tys. osób, a w województwie kujawsko-pomorskim – ponad 4,1 tys. Maksymalna wysokość tego świadczenia odpowiada gwarantowanej minimalnej kwocie emerytury, która od marca wynosi 1878,91 zł brutto

– Mamy, które nie zrezygnowały z pracy lub mogły ubiegać się o rodzicielskie świadczenie uzupełniające, zwa-
pracowały nawet minimalnie podjęły jej, aby wychować świadczenie uzupełniające, zwa-
nej emerytury, ponieważ przynajmniej czwórkę dzieci, ne „emeryturą Mama 4 plus”, po

osiągnięciu 60. roku życia – in-
formuje Krystyna Michałek, re-
gionalna rzeczniczka prasowa
ZUS w województwie kujawsko-
pomorskim.

– O świadczenie to mogą
ubiegać się nie tylko kobiety, któ-
re urodziły i wychowały co naj-
mniej czworo dzieci lub wycho-
wały przynajmniej czworo dzieci,
osiągnęły 60. rok życia i nie dys-
ponują wystarczającymi środka-
mi do życia, ale także mężczyźni
spełniający określone warunki.
Rodzicielskie świadczenie uzu-
pełniające może być przyznane
ojcom po 65. roku życia w przy-
padku śmierci matki, porzucenia
dzieci przez nią lub długotrwałego
zaprzestania ich wychowywa-
nia – dodaje rzeczniczka.

Ile wynosi „emerytura Mama 4 plus”

Maksymalna kwota „matczy-
nej emerytury” wynosi 1878,91
zł brutto. Taką gwarantowaną
kwotę otrzymują osoby, które
nie pobierają emerytury ani
renty oraz nie mają dochodu
zapewniającego niezbędne środ-
ki do życia. W przypadku osób,
które już otrzymują świadczenie
z ZUS, KRUS lub innego organu
rentowego w wysokości niższej
od najniższej emerytury, rodzi-
cielskie świadczenie uzupełnia-
jące stanowi dopełnienie do tej
kwoty. Oznacza to, że kwota ro-
dzicielskiego świadczenia uzupeł-
niającego będzie stanowić różni-
cę między wysokością najniższej
emerytury (1878,91 zł brutto)
a wysokością pobieranej emery-
tury lub renty. Na przykład, jeśli
obecnie wypłacana jest emerytura
w wysokości 1000 zł brutto, ro-
dzicielskie świadczenie uzupeł-
niające wyniesie 878,91 zł brutto.

Co mówią statystyki

Na koniec 2024 roku w całym
kraju rodzicielskie świadczenie
uzupełniające z ZUS-u pobierało
59,6 tys. osób. Wśród nich 17 tys.
otrzymywało to świadczenie
w maksymalnej wysokości, nato-
miast 42,6 tys. korzystało z niego
w połączeniu z innym świadcze-
niem, co stanowiło dopełnienie do
kwoty gwarantowanej emerytury
minimalnej. Średnia miesięczna
wypłata rodzicielskiego świad-
czenia uzupełniającego w grud-
niu wyniosła 982,13 zł. W woje-
wództwie kujawsko-pomorskim
na koniec 2024 roku z programu
Mama 4 Plus korzystało ponad
4,1 tys. osób. Wśród nich 1,5 tys.
otrzymywało pełną wysokość
świadczenia, natomiast 2,6 tys.
osób otrzymywało uzupełnienie

do kwoty gwarantowanej mini-
malnej emerytury.

Świadczenie na wniosek

Rodzicielskie świadczenie
uzupełniające przyznawane jest
na wniosek, który składa się do
Prezesa ZUS lub Prezesa KRUS.
Do wniosku (w ZUS należy użyć
formularza ERSU) należy dołą-
czyć m.in. oświadczenie dotyczą-
ce sytuacji osobistej, rodzinnej,
majątkowej i materialnej (w ZUS
formularz ERU), zaświadczenia
potwierdzające osiągnięte dochody
oraz inne dokumenty, które mogą
mieć wpływ na przyznanie prawa
do świadczenia. Przed podjęciem
decyzji o przyznaniu świadcze-
nia, Prezes ZUS lub Prezes KRUS
ustali, czy spełniony jest warunek
braku dochodu zapewniającego
niezbędne środki do utrzyma-
nia. Niezbędne środki utrzyma-
nia ocenia się w odniesieniu do
wysokości najniższej emerytury.
Przy ocenie prawa do świadcze-
nia uwzględniane są jedynie źró-
dła dochodu osoby ubiegającej się
o to świadczenie.

Ważne!

Rodzicielskie świadczenie
uzupełniające przysługuje na
stałe, o ile nie zmienią się oko-
liczności wpływające na prawo
lub wysokość tego świadczenia.
Osoba pobierająca rodzicielskie
świadczenie uzupełniające ma
obowiązek informowania ZUS
o wszelkich zmianach, które
mogą wpłynąć na prawo do tego
świadczenia oraz jego wysokość.
Dotyczy to na przykład podjęcia
zatrudnienia, uzyskiwania dodat-
kowych dochodów czy nabycia
prawa do innego świadczenia.
Należy również powiadomić ZUS
o zaprzestaniu zamieszkania
w Polsce, utracie obywatelstwa
polskiego, prawa pobytu lub sta-
łego pobytu na terytorium Rze-
czypospolitej Polskiej, a także
o uznaniu dalszego pobytu na
terytorium Rzeczypospolitej Pol-
skiej za nielegalny.

Warto także zgłaszać przypad-
ki tymczasowego aresztowania
lub odbywania kary w zakładzie
karnym (z wyjątkiem odbywania
kary w systemie dozoru elektro-
nicznego). Organ rentowy oceni,
czy osoba dysponuje niezbędnymi
środkami do życia, a w zależ-
ności od tej oceny podejmie de-
cyzję o wypłacie świadczenia lub
jego wstrzymaniu. W pozostałych
przypadkach, gdy ustają prze-
słanki do przyznania świadczenia,
organ rentowy wstrzyma wypłatę
matczynej emerytury.

(red)

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO

o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Na podstawie art. 11d ust. 5 w związku z art. 11a ust.1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

STAROSTA RYPIŃSKI

zawiadamia, że w dniu **27 stycznia 2025 roku (po uzupełnieniu 21.02.2025 roku)** zostało wszczęte na wniosek **Wójta Gminy Rypin** postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt: **„Budowa drogi gminnej Puszcza Rządowa – Czumsk Mały”**.
Nieruchomości objęte wnioskiem o wydanie decyzji w obrębie ewidencyjny 0018 Puszcza Rządowa jednostka ewid. 041204_2 gm. Rypin

1. Nieruchomości (oznaczone numerem ewidencyjnym działek) położone w części w liniach rozgraniczających teren inwestycji – działki podlegające podziałowi:
158/2(**158/3, 158/4, 158/5**), 159/2(**159/3, 159/4**), 211/3(**211/4, 211/5**), 213(**213/1, 213/2**), 214(**214/1, 214/2**), 215/2(**215/3, 215/4**), 216(**216/1, 216/2**), 217(**217/1, 217/2**), 219/1(**219/3, 219/4**), 221(**221/1, 221/2, 221/3**), 219/2(219/5, 219/6, 219/7), 220(220/1, 220/2), 218(**218/1, 218/2**), 223(**223/1, 223/2**), 224(**224/1, 224/2**), 225(**225/1, 225/2**), 226(**226/1, 226/2, 226/3, 226/4**), 227(**227/1, 227/2**), 228(**228/1, 228/2**), 231(**231/1, 232/2**), 229(**229/1, 229/2, 229/3**), 230(**230/1, 230/2**), 232/4(**232/5, 232/6**), 241(**241/1, 241/2**).

Przed nawiasem podano nr działki przed podziałem, w nawiasie numery działek po podziale, gdzie pogrubioną czcionką oznaczono działkę przeznaczoną pod drogę.

2. Nieruchomość (oznaczona numerem ewidencyjnym działek) stanowiąca istniejący pas drogowy, wzdłuż którego zrealizowana zostanie przedmiotowa inwestycja: 147/3 i 222
3. Połączenie (skrzyżowanie z innymi drogami) działki o nr ewid: 158/1, 144, 146/1, 147/1, 148/1, 156, 159/1.

Jednocześnie informuję, że:

- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tj: Dz.U. z 2022 r., poz. 176) z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
 - zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2024 poz. 572 ze zm.) niniejsze zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia;
 - strony niniejszego postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w terminie 14 dni od daty dokonania się zawiadomienia w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38, w godzinach pracy urzędu;
 - niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikające z art. 10KPA
- Znak: WB.6740.1.1.2025

Z up. STAROSTY
inż. Joanna Kacprzycka
z-ca Kierownika
Wydziału Budownictwa

175 tys. zł dla Grotu i Pasji

PIŁKA NOŻNA ▶ Wójt gminy Rypin Janusz Tyburski podpisał umowy z dwoma lokalnymi klubami sportowymi na realizację zadań związanych z rozwojem sportu w gminie w 2025 roku. W wyniku otwartego konkursu ofert, dofinansowanie zostało przyznane Ludowemu Klubowi Sportowemu GROT oraz Gminnej Akademii Piłkarskiej PASJA

Ludowy Klub Sportowy GROT otrzymał środki na realizację zadania pod nazwą „Promocja sportu”. Celem projektu jest popularyzacja sportu wśród mieszkańców gminy. Dzięki dofinansowaniu, klub będzie mógł organizować różnorodne zajęcia sportowe, które będą dostępne dla szerokiego kręgu odbiorców, umożliwiając aktywne uczestnictwo w życiu sportowym gminy.

Z kolei Gminna Akademia Pił-

karska PASJA otrzymała wsparcie na realizację zadania „Popularyzacja piłki nożnej w Gminie Rypin”. Projekt ma na celu rozwój piłki nożnej wśród najmłodszych mieszkańców gminy oraz wzrost zainteresowania tym sportem. Dzięki dofinansowaniu, akademia będzie mogła przeprowadzić zajęcia, które pozwolą na kształtowanie młodych talentów piłkarskich oraz promowanie aktywnego stylu życia.

Wójt Janusz Tyburski podczas podpisania umów podkreślił znaczenie wsparcia lokalnych klubów sportowych i organizacji zajmujących się rozwojem fizycznym dzieci i młodzieży. – Sport odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu zdrowych nawyków, integracji społecznej oraz promowaniu aktywności fizycznej w naszej gminie. Cieszę się, że będziemy wspierali tak ważne inicjatywy, które mają realny wpływ na roz-

wój sportowy naszych mieszkańców – mówi wójt.

Łączna wysokość przyznanych środków to 175 tys. zł, co stanowi znaczący wkład w rozwój sportu w regionie. Inwestycja ta ma na celu nie tylko poprawę kondycji fizycznej mieszkańców, ale także zwiększenie zaangażowania w sport wśród dzieci i młodzieży, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do wzrostu aktywności fizycznej i integracji społecznej.

Wójt Janusz Tyburski wyraził nadzieję, że efekty realizacji projektów będą widoczne w postaci rosnącego zainteresowania sportem, wzrostu liczby uczestników zajęć sportowych oraz dalszego rozwoju lokalnych talentów sportowych. To kolejny krok w kierunku aktywnej i zdrowej gminy, której mieszkańcy mają dostęp do wysokiej jakości zajęć sportowych.

(AdWo), fot. nadesłane

Rekreacja

Powiat wspiera sportowców

W poprzednim wydaniu naszej gazety informowaliśmy o dotacji Starostwa Powiatowego w Rypinie dla Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Rypinie na organizację kilku wydarzeń skierowanych do dzieci i młodzieży. Półtora tygodnia później kolejne organizacje pozarządowe otrzymały wsparcie.

W piątek 7 marca starosta Jarosław Sochacki podpisał umowy z przedstawicielami sześciu organizacji trzeciego sektora na przedsięwzięcia, które będą realizowane w tym roku. Dotacja trafiła do rypińskiego hufca ZHP na warsztaty „Zdrowo i kolorowo, czyli jak higienicznie przygotować posiłek w plenerze”.

Kolejne organizacje otrzymały dofinansowania wynoszące w sumie 40 tys. złotych na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w ramach przedsięwzięcia „Sport dzieci i młodzieży”.

Dotacje otrzymali: Młodzieżowy Klub Sportowy Ekonomik na IV Memoriał Jarosława Nowatkovskiego w mistrzostwach powiatu w piłkę nożną dziewcząt i chłopców szkół średnich – 2 200 zł, Uczniowski Klub Sportowy Cy-

kliści Rypin na Mistrzostwa Województwa Gravel/MTB – 5 200 zł, Toruński Klub Karate Oyama na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 4 400 zł, Fight Club Rypin na wspieranie

i upowszechnianie kultury fizycznej pod nazwą „Sport dzieci i młodzieży” – 3 400 zł, Powiatowo-Miejski Szkolny Związek Sportowy w Rypinie na organizację międzyszkolnego współ-

zawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży powiatu rypińskiego, popularyzację kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz zdrowego stylu życia wśród młodzieży szkolnej – 14 400 zł.

Z tej samej puli czyli wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej dotacje jeszcze otrzymają: Klub Sportowy Basket Rypin na organizację mistrzostw powiatu w koszykówce – 2 700 zł, Rypiński Uczniowski Klub Pływacki Sejwal na mistrzostwa powiatu w pływaniu – 3 300 zł oraz Rypiński Klub Sportowy Lech na organizację pikniku sportowego – 4 400 zł.

– Nieustannie wspieramy organizacje pozarządowe, które angażują się w rozwój sportu, promocję zdrowego stylu życia, ochronę zdrowia oraz edukację. Dziękuję wszystkim organizacjom zaangażowanym w rozwój sportu i zdrowia w naszym powiecie – mówi starosta Jarosław Sochacki.

Tekst i fot. (jd)